

יונתן אשר לוק ז"ל

לי"ח אב תשלי"ח
כ"ה אלול תשנ"ט

בן יוחנן וגיטל שולמית

זכרונות

Yonatan Asher Lock z"l

21 Aug 1978
5 Sep 1999

Parents:
Gail & Dennis Lock

Memories

ההספרים וקטעי הזכרונות הוגהו, עובדו ותורגמו
ע"י המשפחה.

Printed in israel 2007

קורות חייו של יונתן לוק ז"ל

יונתן אשר נולד בניו יורק י"ח באב תשל"ח (21.8.78), הילד השני לבית משפחת לוק. הוא גדל בארבע השנים הראשונות בארה"ב, ואז המשפחה עלתה ארצה. אחרי חודשיים במרכז קליטה באשקלון, עברו לרחובות, ושם יונתן למד עברית, והיה לילד ישראלי.

המשפחה עברה לגור במושב ניר גלים כשיונתן היה בן 6, ושם הוא גדל והתפתח. הוא היה לילד ביישן, שקט, ומנומס, שובב חכם וחביב.

היה מאד טבעי ליונתן להציב לעצמו אתגרים, והוא אהב להתמודד אתם. כך שכשהיה בן 7, על אף שלא היו סלים נמוכים לילדים במגרש כדורסל במושב, היה מתאמן שעות ארוכות בניסיונות לזרוק את הכדור מספיק גבוה כדי לאפשר קליעה בכלל. אמנם לקח לו הרבה זמן, אבל הוא התעקש, ובסוף, הצליח לקלוע. הוא הגיע למצב שלא היה לו כיף לשחק כדורסל עם בני גילו, שעוד לא הצליחו לקלוע טוב. אלא היה משחק עם הגדולים יותר, וגם היה מנצח אותם לעתים קרובות.

כמו כן, הוא שחק כדורגל ופינג פונג, למד קראטה, וניגן בחלילית. כשהיה גדול יותר, שחק שחמט. כמו תמיד, היה לו חשוב שמי ששחק מולו היה טוב מספיק, שלא יהיה קל מדי לנצח.

המשפחה היתה גורם מאד חשוב ליונתן. הוא התחרט בקול לא פעם שלא היה לו אח, אלא ארבע אחיות, אבל היה מאד קשור אליהן. הוא היה חבר טוב מאד עם תרצה, כמעט שנתיים גדולה ממנו, ועם ברכה, כמעט שנתיים קטנה ממנו. הוא ניסה ללמד את תרצה לשחק כדורסל, כדי שיהיה לו עם מי לשחק. היה נותן לה 5 נקודות לכל קליעה, לעומת נקודה אחת לכל קליעה שלו. הוא עזר לה מאד כנהגת חדשה. הוא נתן לה טיפים ודאג להגביר את ביטחונה בנהיגה. לצלה ורות, הקטנות ממנו בכמה שנים, היה "אח גדול" למופת. היה משחק משחקים אתן, היה נוסע עמן לגן החיות או לסרטים שהתאימו להן, אפילו כשלא כל כך עניינו אותו. היה לוקח אותן לאשדוד כשהיו צריכות להסתפר או לקנות נעליים. וגם לקח אותן כשהיו לו סידורים לעשות שם.

לימודיו היו חשובים ליונתן, אבל לא היו הכל. בחטיבת הביניים בקיבוץ חפץ חיים, הוא הצטיין בגמרא ובמשניות. אך כשעלה לישיבה התיכונית שעלבים, התחיל לדאוג שהוא "גדל בחממה דתית" והתלבט בין מסלול ישיבת הסדר לבין גיוס רגיל לשלוש שנים, כמוכח ליחידה קרבית. הוא החליט על ישיבת ההסדר בקרית שמונה, עדיין בתוך לבטים קשים. בסוף, עזב את הישיבה אחרי שנה וחודשיים, ארבעה חדשים לפני שהמחזור היה אמור להתגייס. הוא נכנס לגדוד חרוב מתוך רצון לשרת את המדינה על הצד הטוב ביותר, דתיים וחילוניים יחדיו.

יהי זכרו ברוך. ☉

Biographical Sketch of Yonatan Lock

Yonatan Asher was born in New York on the 18th of Av (21 Aug 78), Dennis and Gail's second child. His first four years were in the US, and then the family moved to Israel. After two months in the absorption center in Ashkelon, the family moved to Rehovot, where Yonatan began to speak Hebrew and become an Israeli boy.

The family moved to Nir Galim, a moshav near Ashdod, when Yonatan was six years old. On the moshav, he grew into a quiet, polite, smart and very likeable rascal of a boy.

It was Yonatan's nature to set goals for himself and he enjoyed trying to achieve them. For example, when he was 7 years old, even though the moshav basketball court didn't have low baskets, he would practice throwing the ball as high as he could to make a basket. He was determined, and in not such a long time, he was able to score. He got to the point that he didn't enjoy playing basketball with the boys his age, who still had trouble hitting the basket. He would play with the older boys, and would often beat them.

He also played soccer and ping-pong, learned karate, and played the recorder. When he was older, he played chess. In all of these competitions, it was important to him that his opponent would not be too easy to beat.

The family was very important to Yonatan. He complained on occasion that he didn't have a brother, only four sisters. But he was very close to them. He was very friendly with Tirza, his older sister of two years and with Bracha, two years younger than he. He tried to teach Tirza to play basketball so that he would have someone with whom to play. He would give her five points for every basket, while giving himself only one point per basket. He also helped her a lot when she was a new driver. He gave her helpful tips, and bolstered her confidence as a driver. And for his younger sisters, Zila and Ruth, he played the role of the "big brother" excellently. He played games with them, took them to the zoo or to children's movies, even if they weren't so interesting for him. He drove them to Ashdod when they needed a haircut or new shoes. He also took them along for the ride when he had things to do there.

School was important to Yonatan, but it wasn't his whole life. In Jr. High School, he was a top student in Talmud and Mishnah. But when he went to high school in Shalavim, he became concerned that he was in a "too protected religious atmosphere". He wavered between going to a Hesder Yeshiva or being drafted into the army for three years, in a combat unit. He decided to go to the Hesder Yeshiva in Kiryat Shmonah, still not totally convinced that his decision was right. After 14 months, he dropped out of the yeshiva, four months before his group was scheduled to be drafted. He entered an elite unit, Haruv, in the belief that this would let him serve his country in the best way, religious and nonreligious soldiers together.

May his memory be for a blessing. ⊙

נכתב עבור הספר "סוף מסלול", של גדוד הרוב

דבר ההורים של יונתן לוק ז"ל, י"ב טבת תש"ס

"יש באישיות של כל יחיד עניין יותר איכותי ונעלה ממה שיש בכלל כולו. הצד הזה האיש
הוא המאיר והמחיה את הכלל כולו."

הרב אברהם יצחק הכהן קוק

יונתן ז"ל גדל בסביבה דתית לאומית. היו חשובים לו ארץ ישראל ותורת ישראל, אבל לא פחות מהם עם ישראל. אמנם הוא למד בבית ספר יסודי דתי, ועבר לישיבה תיכונית. ואחרי כן, עלה לישיבת הסדר בקרית שמונה. אבל כמו הרבה מחבריו בישיבה, הוא התלבט בעניין שרות צבאי במסלול הסדר, לעומת שרות שלוש שנים. כארבעה חדשים לפני ששכבתו היתה אמורה להתגייס, יונתן ז"ל החליט לחתום על ט' 55, ולהתנדב לחי"ר. הוא הגיש ערעור כדי להעלות את הפרופיל, וכאשר הצליח לשפר פרופיל ל- 97, התקבל לחרוב. יונתן ז"ל עבר את הטירונות בסיפוק רב ונהיה ללוחם בתוך הגדוד. האסון הנורא באימון המתקדם, עם פטירתם של המ"פ שלו קובי מואטי ז"ל וסמל אלי פרימוביץ ז"ל, כאב לו מאד. חרף היותו בין הדתיים הבודדים במחלקה, הוא אף פעם לא הביע חרטה על החלטתו לעזוב את מסלול ההסדר. עבורו, היה ערך עליון לשרת את המדינה בתוך עם ישראל.

יהי זכרו ברוך. ☉

**Artical Written for the book that Haruv published after
the platoon finished its training schedule**

From of the Parents of Yonatan Lock -2002

In each person, there is a quality greater and more holy than in the totality of the person himself. That personal quality illuminates and gives life to the person's totality.

Rabbi Abraham Isaac Kook

Yonatan z"l was raised in a national religious environment. The land of Israel and the Torah of Israel were very important to him, but no less important to him were the people of Israel. Although he learned in a religious school system through 8th grade, in a high school yeshiva, and then entered the army in the hesder yeshiva in Kiryat Shmona, he wavered, as did many of his yeshiva friends, between going to a Hesder Yeshiva or being drafted into the army for three years. Four months before his group was to enter the army, Yonatan decided to leave the yeshiva and join an infantry unit. He filed an appeal to raise his "profile", and when it was raised to 97, he was accepted into Haruv.

Yonatan enjoyed going through basic training. The terrible accident in advanced training, when his commander, Kobi Mu'ati, and the second in command, Eli Primovich, both lost their lives, affected him tremendously.

He became a combat soldier. Although he was one of very few religious soldiers in the platoon, he never expressed regret about his decision to leave the yeshiva. He saw his service to the country and to the Nation of Israel as a very high value.

May his memory be for a blessing. ⊙

תעודת ברית המילה של יונתן

וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל

כ"ה

This is to Certify that
Yonatan Asher Lock

SON OF

Dennis R. דניס ריכמן and God ה' אש'ר
(English) NAME OF FATHER (Hebrew) (English) NAME OF MOTHER (Hebrew)

BORN ON August 21, 1978 י"ח אב תשל"ח
English Date Hebrew Date

Was entered into the covenant of Abraham

At 430 W. 7th Street In PLAINFIELD, N.J.
City State

In conformity with the ancient and hallowed Jewish observance of Circumcision
and has thus become a member of the holy faith of Israel

יונתן אש'ר
Given Hebrew name

"May it be a name honored in the household of Israel"

Sandek Jack Lock
Godfather S. Harold Levitt
Godmother Sandra Levitt

Perfected by:
CANTOR MOSHE ORBACH
Certified Mohel Moshe Orbach
319 Schuykill Street, Haverhill, Pa. Tel. 238-4141

יונתן נכנס בבריתו של אברהם אבינו בדירה שלנו

Brit celebration in our apartment
in Plainfield NJ -Aug 1978

בן 7 חודשים

Mar 1979

בגיל 9 חודשים

Plainfield NJ - May 1979

יום הולדת ראשון

Highland Park NJ -21 Aug 1979

עם אחותו תרצה

Plainfield NJ -Jul 1979

בן שנה ורבע, רץ על החוף בקליפוניה
עם ידיים מלאות חול

Running on the California beach
with hands full of sand -Nov 1979

הגיע לכל מקום בבית

Highland Park NJ -Mar 1980

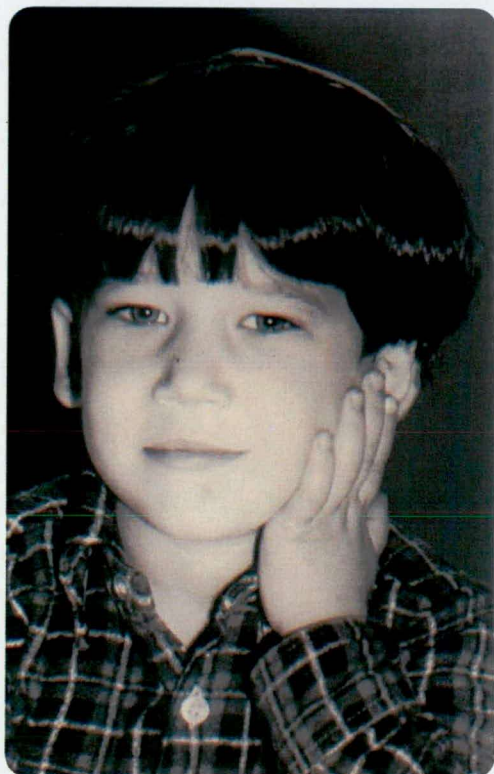
סנט לואיס St. Louis

בן שנתיים וחצי

Jun 1981

בגן: יונתן בן 3 וחצי

3.5 years old in Nursery School

בן 3 וחצי משחק בגן השעשועים

In Stacy Park -May 1982

With his Grandfathers עם הסבים

עם אבא של אמא

With Grandpa in Del Mar, CA -Nov 1979

עם אבא של אבא

With Zeida in Harrisburg -Dec 1978

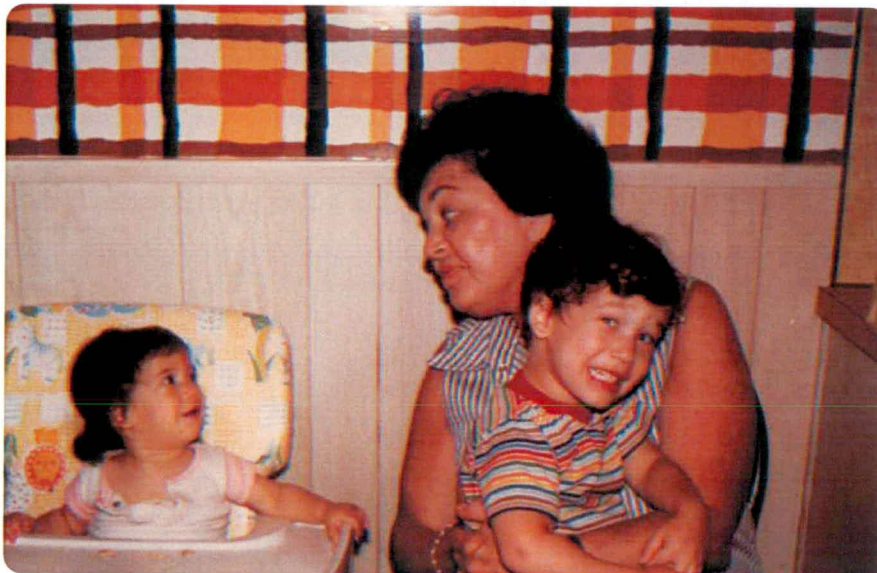
With His Grandmothers עם הסבתות

עם אמא של אמא

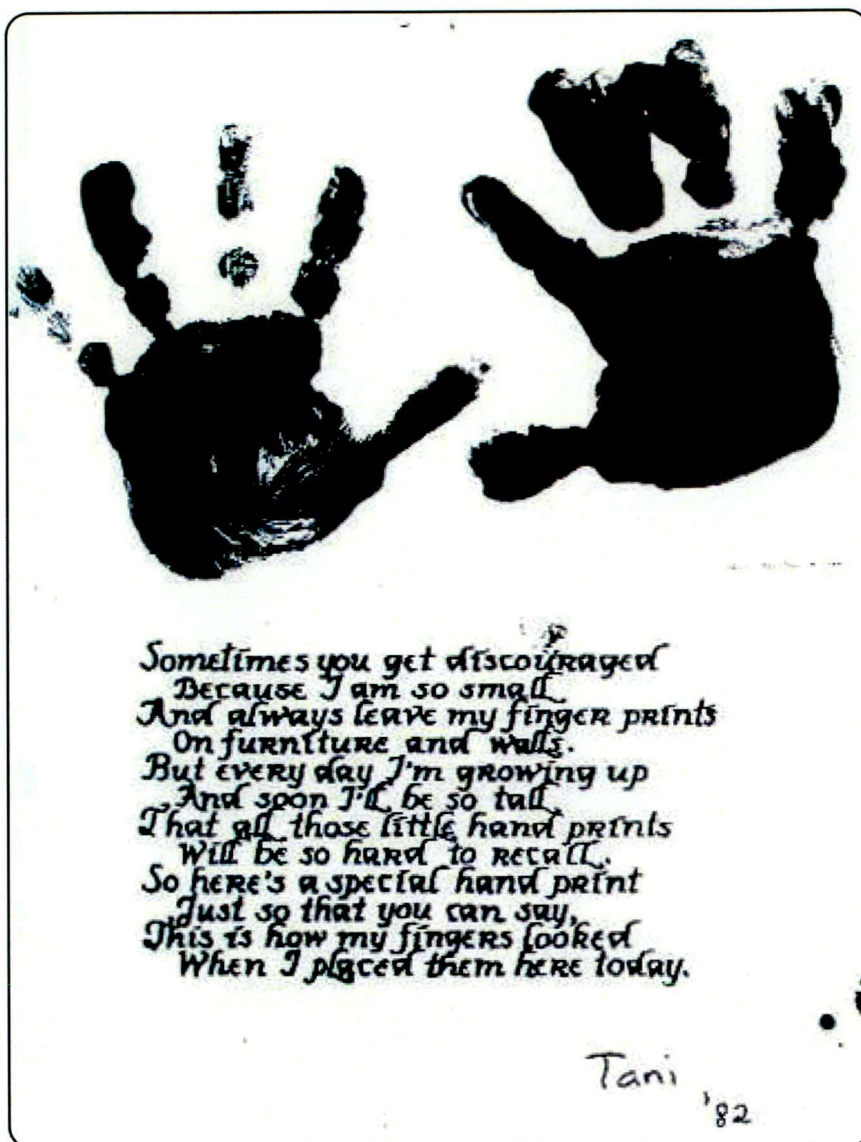

With Grandma in St. Louis -2 Nov 1980

עם אמא של אבא

With Bracha and Bubba in Harrisburg -Jun 1981

Sometimes you get discouraged
Because I am so small
And always leave my finger prints
On furniture and walls.
But every day I'm growing up
And soon I'll be so tall
That all those little hand prints
Will be so hard to recall.
So here's a special hand print
Just so that you can say,
This is how my fingers looked
When I placed them here today.

Tani
'82

Yonatan's 3.5 Years old Handprints
from Epstein Hebrew Academy
Nursery School, St. Louis 1982

יונתן, תרצה וברכה עושים פרצופים
של מפלצות בגן משחקים ברחובות

Tirza, Bracha and Yonatan as
monsters in Rehovot -Dec 1983

יונתן ותרצה עם הדביבון

Tirza and Yonatan and his raccoon friend
(a gift from Aunt Bobby), who accompanied Yonatan
in many activities, including Monopoly -Nov 1984

מסיבת יומולדת של יונתן, בגן רבקה בניר גלים

Yonatan Celebrates his Birthday
in Nir Galim -Jun 1985

היום הראשון בכיתה א' בקבוצת יבנה

First day of school - Sep 1985

הסעה ראשונה לבי"ס בקבוצת יבנה עם צולו הנהג
לכיתה א' יחד עם חבירו למחזור: יונתן, רועי, מוריה וחיים.

First bus ride to school for the new crop of Nir Galim
1st Graders -Sep 1985

הספדים

Eulogies

הספרו של הרב צבי ארנון, רב המושב ניר גלים

יונתן,

רצינו ללוות אותך בדרכך האחרונה.

בעיצומם של הימים הנוראים, אשר עבורנו הפכו להיות נוראים שבעתיים מהרגע בו שמענו על היעדרותך, ועוד ככל כפליים, מהיום בו שמענו על מותך. על הפסוק בקהלת: "טוב ללכת אל בית האבל מאשר ללכת אל בית המשתה", מוצאים אנחנו שני פירושים. רש"י במקום כותב: "טוב ללכת אל בית האבל כי מידה הנוהגת חסד עם החיים ועם המתים בעוד שבבית המשתה החסד הוא רק עם החיים". וכך גם כותב הרמב"ם בהלכות אבלות כי ביקור חולים, זהו חסד עם החיים, ובית האבל זהו חסד עם החיים והמתים.

בפירוש נוסף, מביא האבן עזרא, במקור טוב ללכת אל בית האבל, כי שם ישנם האדם מבטו על חייו ועל מותו, ועקב כך יתקיים, והחי יתן אל ליבו. ואנו כאן היום נזקקים לשני הפירושים גם יחד. באנו לעשות אתך חסד של אמת, וללוות אותך אל מנוחת העולמים, ואנו מתקשים להאמין לך. דמותך המחויכת, בעלת סבר הפנים היפות עומדת לנגד עינינו, ואנו מתקשים להאמין שלא נראה אותך יותר.

הגמרא אומרת, אמר הרב אשי: "האי מאן דיהיר, בעל מום הוא." אדם גאוותן- הרי הוא בעל מום. ואתה, יונתן, היית ההפך הגמור: שקט, צנוע, ונחבא אל הכלים. שנים ארוכות היינו יחד אתך ביישוב, ואני לא צריך לשאול ע"מ לדעת שאין אף אדם אשר יוכל לומר עליך מילה אחת רעה. תמיד שמחת לעזור, היתה לך סבלנות, צניעות, ההפך הגמור של בעל גאווה.

אנחנו הכרנו אותך כבן למשפחה אוהבת, אשר אהבה אותך ואתה השבת להם אהבה. אהבת את אחיותיך, והענקת להן זמן וסבלנות להיות יחד איתן. וכך היום אנו יודעים מאוחר מדי את כל הקשיים שליוו אותך בדרכך בחודשים האחרונים. אבל זה היה חלק מאישיותך, מהבנתך ומהיושר הפנימי שלך, שלא לשתף את ההורים על מנת שלא לצער אותם, ולא להכאיב להם באותם מכאובים, שלא יעברו הם את אותו סבל שסובל אתה.

את דרשת בר המצווה שלך, סיימת ואמרת:

"תפילה אני שאזכה לקיים את הפסוק 'שיויתי ה' לנגדי תמיד, להשתעבד לה' לעשות רצוני' התפילה הזאת ליוותה אותך בכל יום ויום, לאט, בסבלנות ומתוך יושר פנימי. עסקת במצוות, בתפילות, בכיבוד הורים ובכל המשתמע מכך.

זכרנו היום בביתך, במשניות הרבות שלמדת בהיותך נער, בסוגיות הגמרא והרמב"ם, שלמדת עם אביך בחברותא, שקבעת בעתות הפנאי. והצער שלנו הולך וגדל עד מאוד. אבל, יונתן, אנחנו נדרשים כאן היום, גם לפירוש השני: "טוב ללכת אל בית האבל כי שם ישנם האדם ראשו על חייו ועל מותו."

אנחנו ניצבים על פתח קברך ומבקשים ממך סליחה ומחילה. סליחה ומחילה על שלא ידענו לעזור לך.

אבל אתה, יונתן, לא נגמר, ותמשיך להיות עימנו, ומשפחתך וכולנו, נמשיך לדבר אליך, אולי רק בשפה אחרת. נמשיך לראות את דמותך, כאילו מסתובבת בינינו, ולומדים מאותם ערכים שאתה האמנת בהם.

ובימים אלו של תפילה, כשבורא עולם יושב וקוצב חיים לכל חי, אנחנו מתפללים שיחתום חיים ארוכים לכל עם ישראל: חיים של שלום, חיים של ברכה, לכל העם כולו, ושלא נדע עוד חללים משום סוג שהוא, לא בצבא הגנה לישראל, ולא במקומות אחרים. "תהי נשמתך צרורה בצרור החיים ובלע מוות לנצח ומחה ד' אלוקים דמעה מעל כל פנים."

Eulogy by Rabbi Zvi Arnon, Nir Galim

Yonatan,

We wanted to accompany you on your last journey.

In the intensity of the Days of Atonement, which for us have turned into a cause for tremendous atonement from the time we heard that you were missing, and even more so when we were told of your death.

There are two explanations of the verse in Ecclesiastes "It is better to go to the house of mourning, than to go to the house of feasting". Rashi suggests it is better to go to the house of mourning, as the visit involves compassion for the living as well as the dead, whereas in the house of feasting, there is only a demonstration of feelings for the living. The Rambam also writes in his Laws of mourning, that visiting the sick shows compassion for the living, whereas consoling the mourner shows compassion for both the living and the dead. The Ibn Ezra understands the verse differently. It is better to go to the house of mourning, as it will bring him to contemplate life and death. This process will lead him to value life all the more.

Today, those of us here need to relate to the two explanations of the verse. We have come with compassion to accompany you to your final resting place, and it is difficult for us to believe this. We still see your face, your smile, and we can't believe that we won't see you again. In the Talmud, Rav Ashi says "a conceited man is blemished". But you, Yonatan, were exactly the opposite- quiet, modest and unassuming.

For years, we lived together on the moshav, and I don't have to ask to know that nobody has a bad word to say about you. You were always eager to help, you were extremely patient and modest, the exact opposite of a conceited person. We knew you as the son of a loving family- they loved you and you returned their love. You loved your sisters, and you made time to spend with them. And now we know, too late, all the difficulties that tormented you in the last months.

But that was part of your personality. With your understanding and your deeper integrity, you didn't share your problems with your parents in order not to worry them or to hurt them, so that they wouldn't suffer as you did.

You ended your bar mitzvah talk with the words "I pray that I will be able to live up to the verse "I have set the L-rd always before me", to serve him and to do his will. That prayer accompanied you daily, persistently, patiently and with integrity. You performed mitzvot, prayed, honored your parents diligently.

We remembered in your house today the many mishnayot that you learned while growing up, the sections of Talmud and Rambam that you made time to learn together with your father. Our grief is unbearable, and it continues to grow.

But Yonatan, we also need the second explanation. "It is better to visit the mourner, as it will bring him to contemplate life and death. "We stand here, before your grave, and ask you to forgive us, to forgive us that we didn't know to help you.

But Yonatan, it's not finished. You will continue to be with us. Your family and all of us will continue to talk with you, perhaps only in a different language. We will continue to see you among us, and we will learn from the values in which you believed.

And in these days of supplication, as the One Above sits in judgment and decides who will live and who will die, we pray that He will write all of Israel in the book of life: a life of peace, a life of blessing for the whole nation. And that we won't suffer any casualties of any kind, not in the Israel Defense Forces, nor anywhere else.

May your soul be bound in the bond of the living, and He will swallow up death for ever; and the Lord G-D will wipe away tears from off all faces ☉

הספדו של הרב צפניה דרורי, ראש ישיבת ההסדר קרית שמונה, נאמר בשמו על ידי הרב ראובן שכטר

יונתן למד אצלנו בישיבת ההסדר בקריית שמונה.

הגיע אלינו, והתבלט בעדינות נפש וצניעות טבעית, אותו היחס שהיה לו אל הוריו, שידע לכבדם ותמיד התאמץ שלא להרע להם, ולעשות את שהבין שזה רצונם.

אותו יחס הביאו אל בית הישיבה.
בין התלמידים ידעו להעריך אותו. בחדר, שם מספרים, הוא היה נפתח ומביע דעתו על נושאים רבים, בהבנה דקה ועמוקה שהיתה לו.

אחרי יותר משנה, עזב את ישיבת ההסדר. הוא רצה להשקיע בצבא, לחם על שינוי פרופיל, כדי שיכנס ליחידה קרבית האמין, שבצבא, יוכל לעשות את שליחותו לעמו בצורה הטובה ביותר ויתגבר על המכשולים.
לא ידענו על הקשיים שהתמודד איתם. בשעה קשה כזו, כמה יכלו חבריו לעזור ואולי גם יכולנו מן הישיבה לתמוך בו.

אבל הוא הרגיש כנראה שהוא צריך להתמודד לבדו כמו תמיד, הצטנע בתוך עצמו והפנים. דווקא בצבא ישראל הקדמון, בספר דברים, יש הלכות מיוחדות הנובעות מזה שה' אלוך בקרב מתהלך בקרב מחניך, והיה מחניך קדוש.

לו השכלנו היינו רואים, שדווקא שם אנו מחויבים, לרגישות יתר.
ההפך מגסות הגויים, שלוקחים אותה כדוגמא לחיי צבא וחיי מחנה קשיחים.
אצלנו נאמר: מי האיש אשר אהב אישה, ולא לקחה, ילך וישוב לביתו מן המערכה. כי חיי מחנה קשים לאדם שזקוק לרגישות ואהבה, ומוכרחים לתת לכל נפש את החרות והפרטיות גם בחיי הצבא ואולי דווקא שם.

עומדת לפנינו היום פרשת החלל שנמצא ולא נודע מיהו הכהו.
אנו חייבים ללמוד עכשיו מזקני העיר הקרובה אל החלל, ולומר: "ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו, כפר לעמך ישראל", כמה זקוקים אנו לכפרה עכשיו, על מה שלא ראו עינינו, שלא פטרנוהו ללא לוויה...
על שהשארנו אותו לבדו בלא ליווי וחיזוק.

והחי ייתן היום אל ליבו בעשרת ימי תשובה, איך לתת לבנים, לתלמידים, את הכח להתמודד ולהרגיש כמה אנו קרובים אליהם. שיהיה להם משען לעמוד בעולמנו הקשה והאליים ולהרגיש את הכח הזורם מכולנו לכל אחד מהם. ☉

**Eulogy given at the funeral by Rabbi Reuven
Schechter in the name of Rabbi Tzefania Drori,
Head of Kiryat Shmona Hesder Yeshiva**

Yonatan learned with us in the hesder yeshiva in Kiryat Shmona. From the beginning, when he arrived, his gentle and modest nature stood out. He showed this in his relationship with his parents; he was always careful to respect them, and took great pains not to hurt them, but rather to do what he understood that they wanted.

This quality of Yonatan's brought him to our yeshiva.

The students respected him greatly. In his room, they said, he would open up, and express his opinion about many things, in his fine and deep understanding.

After more than a year, he left the yeshiva. He wanted to serve in the army. He fought to raise his profile, so that he could enter a combat unit. He believed that he could best serve his nation in the army, and that he would be able to deal with the difficulties. We couldn't know the extent of the problems with which he had to deal. At such a trying time, how his friends could have helped him, and perhaps we at the yeshiva could also have given him support.

But it seems that Yonatan felt this was a struggle that he had to manage alone, as was his way. He kept his feelings to himself, inside. Specifically in the ancient Israeli army, laws are written in the book of Deuteronomy that emanates from the verse "For the Lord your G-d walks in the midst of your camp... (therefore) shall your camp be holy.

If we had only thought more, we would have seen that especially in that situation, we were obliged to be more sensitive. In contrast to the attitude of the gentiles, that the draftees must live the army life in hard camp conditions, we are taught...and which man loves a wife and hasn't yet taken her, let him return to his house... because army camp life is difficult for someone who needs love and sensitivity. We must give each person the freedom and privacy, even in the army, and maybe especially in the army.

We find ourselves in the situation of the corpse who is found and the identity of the murderer is not known. We are obliged to learn now, from the elders of the closest city, and proclaim: "our hands have not shed this blood, nor have our eyes seen it. Forgive your people Israel." We so very much need forgiveness now, for what we didn't see that we didn't escort him when he left. That we left him alone, without supporting friends.

And the living must deliberate during these Ten Days of Penitence, how to give our sons, our students, the strength to deal with their problems, and to feel how close we are to them. So that they will have solid backing in this difficult and violent world. So that they can feel the strength that streams from all of us to all of them. ⊙

הספדו של חבר מושב ניר גלים מר מאיר קייזר

ד"ר לוק, גייל, בני המשפחה, כבוד הרבנים, מפקדים, חיילים, חברות וחברים:
נתבקשתי לומר כמה מילים במעמד קשה מנשוא זה.

צר לנו עליך יונתן, אחינו, ובנינו. גדלת בחברת הילדים שלנו. לא היית כמו כל אחד, כי אין שני ילדים דומים באפיים, באישיותם. תמיד היה אפשר למצוא אותך בחבורה, במשחק, בשיחה, בלימודים ובתפילה.

הלכת בעקבות ההורים. הקפדת במצווה קלה כבחמורה. התגייסת להסדר. בתום שנה החלטת כי עליך לתרום יותר, עליך לשרת 3 שנים ולתרום את המירב לצה"ל ולמדינה. גם בזה דמית להוריך, שנטשו את כל טוב אמריקה על מנת להגשים את הציונות.

היה לך פרופיל 72, מיוזמתך ביקשת להעלות את הפרופיל כדי להצטרף לצנחנים. הגורל רצה אחרת.

השנה לפני 100 שנה חננו בפריס את דרייפוס. היה זה אחרי שידולים ופעילות ענפה של היהודים בגולה אשר באו לעזרת נפש בודדה. אנו, הסובבים אותך, לא ידענו את גודל הסערה המתחוללת בנשמתך. לצערנו, הפנמת כגיבור כל אשר עוללו לך. שלא כמו בגולה, פה לא היתה אף נפש יהודית שתבוא לקראתך, להצילך. מי יכול לחלום על מצבים כאלה, כאשר במקומנו, אחרי הקב"ה, צה"ל הוא הגוף המקודש ביותר.

איני ראוי שתהיה למליץ יושר לנו, לכולנו, אך לפחות תהיה מליץ יושר להוריך היקרים, ולמשפחתך.

לך בשלום לדרכך האחרונה, יונתן, נעמת לנו מאוד בחיך הקצרים. ☉

Eulogy by Meir Kaiser, Nir Galim

Dr. Lock, Gail, family members, honorable rabbis, commanders, soldiers, friends:

I was asked to say a few words on this extremely difficult occasion.

We grieve for you, Yonatan, our brother and son. You grew up among our children. You were not like everyone else, for there aren't two children alike in face or personality. You could always be found within the group, at play, in conversation, in studies, and prayer.

You followed in your parents' footsteps. You took great care with tradition. You joined "hesder". At the end of a year, you decided that you needed to contribute more, you needed to serve for 3 years and contribute the maximum to the military and the state. In this too, you were similar to your parents, who gave up the plenty of America in order to fulfill Zionism.

You had a profile of 72, and on your own initiative, you requested to raise it so you could join the paratroopers. Fate chose otherwise.

A hundred years ago, Dreyfus was pardoned in Paris. This was after extensive activity and effort on the part of Jews in the Diaspora who came to help a lonely soul.

We, those who surround you, did not know the magnitude of the storm that brewed in your soul. To our great regret, you heroically internalized everything that had been done to you. Unlike in the Diaspora, here there was not a single Jewish soul to come to your aid, to save you. Who can imagine such situations, when for us, after the Almighty, the army is the most sacred body?

I am not worthy to ask that you intercede on behalf of all of us, but at least on behalf of your dear parents and your family.

Go in peace on your final path, Yonatan, you were most dear to us in your short life.

הספדו של מפקד החטיבה סמי תורג'מן

יונתן, אמנם לא הכרתיך אישית, אך מסיפורי חבריך לנשק מהמחלקה ומהפלוגה אני מרגיש כאילו הכרתיך תקופה ארוכה. אדם טוב, מופנם, שקט ומושמע. התנדבת להיות לוחם והצטרפת אלינו, למשפחת חרוב בנובמבר 1998. כלוחם במחלקה 2 נהנית לצאת לאימונים, לנווט, להסתער ולכבוש, ובמד"סים היית מוביל עם כושר גופני מעולה.

מפקדים ראו את צמיחתך כלוחם במהלך המסלול והתבגרותך כאדם, והיו גאים בך. הלכת איתנו כברת דרך ארוכה בעשייה יומיומית קשה ומפרכת במאמץ פיסי שיכולת לו.

לפני שמונה ימים נעדרת מהפלוגה ואנחנו עשינו הכל כדי לחפש אותך ולהחזירך בריא ושלם. ואולי לא עשינו מספיק. יום שישי. ערב ראש השנה, התגלתה לעינינו הזוועה הנוראה של מותך, ומאז ועד עכשיו אני מנסה לדמיין את רצף האירועים שהביאו אותך אל מותך.

אני מתחייב בפניכם- גייל, דניס, תרצה, ברכה, צלה ורות, חברי ניר- גלים, לוחמי חרוב, שאנחנו, מפקדי חרוב, מפקדי עוצבת כפיר, נעשה הכל לחקור את האירוע הקשה בראיה הרחבה והספציפית.

למשפחתך אומר, שמשפחות חרוב וכפיר מרכינים את ראשם על מות יקירכם, יקירינו.

⊙ "יהי זכרו ברוך."

Eulogy by the Brigade Commander Sammy Turgeman

Yonatan,

Although I didn't know you personally, from the stories that your fellow soldiers from your unit have told me, I feel as if I have known you for a long time. A good man, quiet, introverted, and obedient. You volunteered to join a combat unit, and entered Haruv in November 1998. As a combat soldier in Company 2, you enjoyed going on maneuvers, navigations, and attack drills. Being in excellent physical shape you led the unit in training sessions.

The commanders watched you develop into a fine combatant during your training, saw you mature as a person, and were proud of you. You went through a torturous, arduous, training, and did well in it.

Eight days ago, you were missing from the company. We did everything we could to find you and bring you back healthy and well, but we didn't do enough. Friday, on the eve of Rosh Hashana, we were horrified to find that you were dead. Since that time, I have tried to imagine the chain of events that led to your death.

I hereby promise to you, Gail and Dennis, Tirza, Bracha, Zila and Ruth, the members of Nir Galim and the soldiers of Haruv, that we, the commanding staff of Haruv and commanders of Kfir, will do all within our power to investigate this terrible incident from all angles.

And to the Lock family, I say that the Haruv family bows our head on the death of your dearest one, our dearest one.

May his memory be for a blessing, ⊙

Letter of Condolence from Shaul Mofaz, Chief of Staff of the Israel Defense Forces

ראש המטה הכללי

לישראל	הגנה	צבא
6943	כא - 7 -	סימנו:
התש"ס	תשרי	כ'
1999	ספטמבר	30

משפחת לוק

אשר יקר

אתכם באבלכם על מות יקירכם, רב טוראי יונתן (אשר) לוק, זכרנו לברכה, ביום כ"ה
באלול התשנ"ט, 6 בספטמבר 1999.

יונתן (אשר), זכרנו לברכה, שירת כלוחם בגדוד "חרוב" של עוצבת "כפיר" שבפיקוד המרכז,
ותואר על ידי מפקדיו כחייל רציני, שבלט במוטיבציה גבוהה לתפקידו והפגין שקט נפשי בעת
ביצוע משימותיו. יונתן (אשר) נכון היה תמיד לעזור ולסייע לסובבים אותו בכל עת.

זכרו יהיה נצור בלבנו תמיד.

מי ייתן ולא תדעו עוד צער.

אשר יקר

שאול מופז,
ראש המטה הכללי

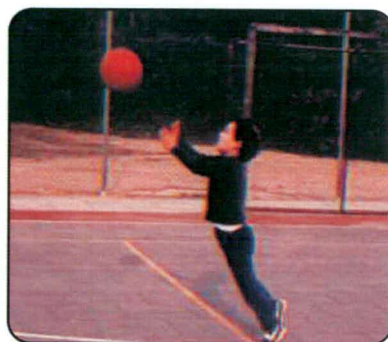
"Yonatan Asher, may his memory be for a blessing, served in Haruv Battalion, Kfir Division of Central Command, and was described by his commanders as a serious soldier who demonstrated high motivation and composure while carrying out missions. At all times, he was ready to assist those around him"

יונתן וברכה לומדים איך להחזיק את אחותם החדשה, צלה

Yonatan and Bracha learn how to hold their new sister, Zila -Aug 1985

בגיל 7, יונתן התאמן שעות רבות כדי לקלוע סל,
כאן הוא משחק עם דוד דן מאמריקה

Playing basketball with Uncle Dan from USA -Jun 1986

יומולדת 8 עם נעם חרצק, תרצה, וברכה

Bracha, Zila and Noam lift Yonatan on 8th birthday- 21 Aug 1986

בן 10 ועדיין עושה פרצופים מול מצלמה!
יונתן עם ארבעת אחיותיו

Yonatan with 4 sisters, still mugging before the camera -Aug 21 1988

תרצה - זיכרונות ילדות

כשאני חושבת על יונתן, רוב הזיכרונות שעולים בי הם מהילדות המשותפת שלנו. זוהי התקופה בה בילינו את רוב הזמן ביחד, לפני שדרכינו נפרדו למסלולים שונים- ישיבה, צבא.

היינו שלישיה בלתי נפרדת, יונתן ברכה ואני.

בשבת בבקר הורינו ישנו ואנחנו קמנו מוקדם, אכלנו ביסלי ומעדני שוקולד ואז שיחקנו במשחק שיונתן המציא על "שריף" שתופס שודדים. יונתן בדרך כלל היה השריף. לפעמים גם הבאנו שמיכות פוך לסלון והיינו מתגלגלים בהם משני הצדדים כמו מגילה.

כשיונתן היה בן חמש הוא לימד אותנו לטפס על המשקופים של הדלתות בבית. וכל האורחים הופתעו לראות פתאום מעל ראשיהם ילדים מטפסים כמו קופים! אני זוכרת גם המון משחקים ששיחקנו שמבוססים על מקרים שקרו ליונתן בגן, במושב, או בתוכניות טלוויזיה.

פעמים רבות כשאני רואה את הילדים שלי משחקים ביחד, רצים נהנים וצוחקים,

ומחלקים הוראות אחד לשני, אני מתמלאת גאווה ושמחה ונזכרת במשחקים, בשירים בחיקויים ובקפיצות ששיחקנו לפני שנים, עם יונתן. ☉

Tirza: Childhood Memories

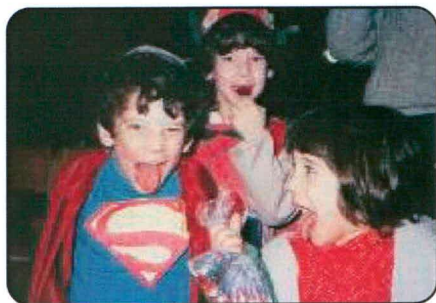
When I think of Yonatan, most of my memories that come to mind are from our childhood. That was the era in which we spent most of the time together, before we went our separate ways.

The three of us, Yonatan, Bracha and I, would get up early Shabbat morning, eat snacks and play a game Yonatan made up. It was a game in which Yonatan was the sheriff and we were the robbers. We would also spread quilts on the living room floor, and roll in them.

When Yonatan was five, he taught us to climb the doorposts and all our guests were surprised to see us hanging over their heads like monkeys. I remember games we played that were based upon things that happened to Yonatan in gan, or about things he saw on TV.

Many times when I see my children play and run around, I'm proud and happy. Their games remind me of the games Yonatan and I played years ago. ⊙

פורים ברחובות עם ברכה ותרצה

Purim in Rehovot
with Zila and Bracha -1984

יום צבע בבריכת השחייה בקייטנה בניר גלים

Painting Day at Nir Galim -Aug 1985

בבת מצווה של תרצה

Yonatan, Tirza and Bracha at
Tirza's Bat Mitzva -Nov 1988

קטעי זכרונות
של חברים מהישיבה

Memories of friends
from Yeshiva

דוד גלר:

אג יונגן זיין זכיג אפכיר כשפגלעג אשלאים בכיגה יי. ילביג אידא גחילא רק בשלזרי אנגליג, וואחר מכן זכיג אשלא אידא בכיגה יי.א. מה שאני זאכר ספציפיג זג שיונגן אא סבא אי צדק, מה שקורה אפגמים גיי פאורים וולגים הרבה יאג קרובאג בצבא.

בגחילא יי.ה פיינו ביחד באאגא חדר במשך כה פמסע אפאויג, מסע שמשא מה אני לא זאכר הרבה. אני זאכר טאב שפאא היה ממל ספארטאי, פאא רץ פכי מהר אג-ה-2000.

באמפג יי.ה, נסענו ביחד אקרייג שמאנה אשלאג ישיבה. פאא מאד רצה שאני אאך אאג אומאד שג אבא הרעשג משיכה חזקה אישיבה לבי חבאן. אמאג שלא אמדנו באאג ישיבה, אני זאכר שפאא בא אאוי אנגיה בפסח, ופאכנו יחד אי, ואיך שפאא פביא חבילא ענקיג של שוקאדים אמאג שפאא אפגארו רק יאם אחד!

אצגרי הרב, מאז גיאסא לא שמרגי עז קשר מספיק טאב עס יונגן זיין. אני זאכר שקצה אחרי פסח גשניט, דיברנו ופאא סיפר אי איך שפאא לא הרעיש טאב בכלל בחאב, ווא יכאוי אפבין אג פמזוקה שאל ווא ידעג איך אעזא חאן מאעאדד. רק אחרי שאני פגגייסיג (חאור) גשניט אעברג הרבה "גאאג" בצבא פבנגי הרבה יאג טאב מה עבר עזא. אבא זג היה אצגרי הרבה יאג מדי מאחר. דבר אחד פבנגי: שפאא אפואג בצבא וואחילא אג אאגם פקשיים, אי אפער היה אעזא א, כי מבחאן, מה שראים, אי אפער אפבין.

בכא מקרה, אני אזכא גמיד אג החבר העדין פצה אבכאגא, זכיג אברר עס מה פאא ערך פחיים אערך פחברא. ☉

David Geller

I was privileged to meet Yonatan when I came to Shalavim in 10th grade. In the beginning, I sat next to him just in English class; later, in 11th grade, I sat next to him in all of the classes. I have a specific recollection that Yonatan did not tolerate injustice, which we find occasionally in teachers' behavior, and quite often in the army.

In twelfth grade we roomed together on our trip to Poland. For some reason, I don't remember much from that trip. I do remember that Yonatan was an exceptional athlete. He ran 2000 meters faster than anyone.

In the middle of twelfth grade, we went to the hesder yeshiva in Kiryat Shmonah for Shavua Yeshiva. He very much wanted me to learn with him there in the next year, but I really wanted to learn in Yeshivat Shave Hevron. Even though we didn't end up learning in the same yeshiva, I remember that Yonatan visited me in Netanya on Pesach, and that he brought a big package of chocolate, even though he only came for the day.

I feel bad that I did not stay in touch with Yonatan after he entered the army. I remember that we talked once after Pesach 1999, and he told me that he didn't like being in Haruv at all. I didn't understand just how hard it was for him, and I didn't know what I could do, except to empathize with him. Only after I entered the army in the winter of 2000, and went through some of the same "hardships" that he described, I understood much better what he had experienced. But I understood much too late. One thing is clear to me- anyone who hadn't lived through the army with all the abuse that they "dish out" to soldiers, couldn't have understood, and couldn't have helped.

In any case, I'll always remember this gentle friend, from whom I learned the meaning of the value of life, and the meaning of friendship. ⊙

שמי פרזות:

אג יונג פכרגי כשפגלג'י אכיהג ט' בשלזביס. יונג ז"ל היה מהבחורים היוגד שקטים
שבמחזק. בשביג'יג ובשמיניג יונג היה בחדר ידי. גמיד כשפייג'י נכנס אחר היה
יונג מצוץ מעל מיטג, מיטג פקומטיג, אראל מי מעיג. כשפייג'י מעיג אפני כל מבחן
אשאלו מה החומר למבחן, היה יונג מצוץ בי כהרגלו מעל מיטג. אשאלג'י מה המצב
אצלו, האם הספיק למדד למבחן הא נפל ארגל "יהיה בסדר, יהיה בסדר..." ☉

אבי משניות:

זכיג'י אשבה איד יונג ז"ל בכיג'י ואפילו פיינו חברוגא ביחד, פנפג'ה אחג אני זוכר
שפני הגפיה היה נפל אבול זיקט, וכששאלנו אולג מה פלניין בכך, אמר לנו "כך
מקובלני מביג אבא..." ☉

Shemy Perazot

I met Yonatan when we started ninth grade together in Shalavim. Yonatan z"l was one of the quieter boys in the class. In eleventh and twelfth grades, Yonatan was in the room next to mine. Whenever I walked into the room, Yonatan would look over his bed, a bunk bed, to see who had come in. And whenever I came before a test, to ask about the subject of the test, Yonatan would look at me that way from his bed. When I would ask how he was doing, whether he had studied for the test, he always answered "everything will be okay." ⊙

Avi Mishnayot

I was privileged to be able to sit next to Yonatan in classes, and we even learned Talmud together. One thing I remember is that before praying, he would always put on a jacket. When we asked him why, he would say "That is the custom in my father's house." ⊙

שילה שלמה

זאכר אני שכששמענו שיונגן עומד אהגייס לא במסלוג פיליפה, בקשנו שיבוא
 ויחלש אגען שבע בישיבה. יונגן היה אז בשלבים של מיונים בבקאייס, והוא אכן הלח
 לשבע. אני זאכר אגען נאפרון כפן ואני מאלויס אג יונגן במאצ'יל אהנה המרכיב.
 נפרדנו באיחאוי הצ'חה אבביים אהקאוד אהשגמל בהמשך. אכר יצא אנו אלסוח מספר
 פלמים בטלפון, אכן נפלשנו בשבע מחזור בישיבה.

אני זוכר שיונג אמר לי שהדבר שבמיוחד קשה לו זה שאין אגו כמעט דג'ייס, לא במחלקה ולא בפאזל.

בינתיים מולד ג'י'סי פליץ ויונגן העקשן אזוי בערד פליס לאחז אי בעצמה, ונגן אי
כמה טיפים אפמלך דרכי. אז סיפר אי יונגן על המיפ שלו שנפדע ואל פקשן של
כאפו ואל כך שפאא מרגיש בחסדונו.
זא היגע פליחה האחרונה בינינו.

ביוני"ם הגעתי ולא יצא אנו אדבר חד שבחדר ראש השנה שמחנו בבי"ח כך
שנחדר, ובצאח החזק חן מאה.

השבתה עברה וכן השלושים וכו' לא מדברים במאשלים של נחמה. ומה שנגרר זה
לפנינו, אלא מהטוב שהיה בו, והמשיר האה, קדימה.
בז"ה אני משבח ואשבח אלא משניגל אלהיו נשמה.

אמחה הי' דמחה מלך כל פנים" אמן. ©

Shilo Shlomo

I remember that when we heard that Yonatan was going into the army and not with the others from the yeshiva, we invited him to come to the yeshiva for a Shabbat. Yonatan had not yet been assigned a unit, and he came for a Shabbat. I remember us (Aharon Cohen and I) walking with him to the bus station on Saturday night. We parted with friendly thoughts about keeping in touch. And we did talk on the phone several times, and he came to the class reunion Shabbat at the yeshiva.

I remember Yonatan telling me that it was most difficult for him that there were extremely few religious soldiers, not in his company, and not in his platoon.

The evening before I was enlisted, Yonatan called to wish me well. In our conversation, he told me about his commander who was killed in a training accident, about the relationship he had had with him, and how much he missed him. He gave me some tips for the beginning of my army service. That was our last conversation.

I entered the army, and we didn't have an opportunity to talk. On the day before Rosh Hashana, we heard that he was missing, and at the end of Rosh Hashana, we heard that he had died.

The shiva passed, and then the shloshim, and we no longer think in terms of comforting the mourners. What remains is only to memorialize him, to learn from the good things about him, and to continue onward.

And with the help of the One Above, I try and will continue to try to learn chapters of the mishna in his memory. ⊙

עם אבא, משחק ב"משחק טלוויזיה"
 שבו זכה אחרי שסיים לקרוא 40 ספרונים באנגלית

Playing with the Snoopy "TV game"
 - his prize for reading a 40-book English
 reading set -Aug 1986

במטבח בבית

At home -4 Jul 1988

עומד על הראש בסלון בבית

Nir Galim -Jun 1989

יונתן השתתף בחוג קראטה, וניצל את בגדי הקראטה
גם כתחפושת פורים.

יונתן וברכה חובשים פאות נוכריות לכבוד פורים.

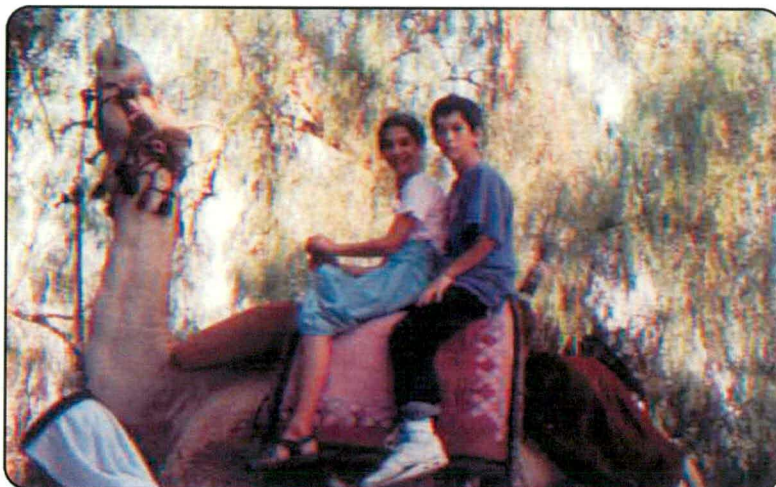

Yonatan and Bracha wearing wigs
for Purim. -Mar 1991

For several years, Yonatan enjoyed
learning karate and also enjoyed having a
ready-made costume for Purim. -May 1988

יונתן וברכה על גמל בירושלים.

Bracha and Yonatan on a camel -Oct 1991

דניאל ג'יקוב, כ"ה אלול תש"ס

לא לחינם נאמר באהרון לאחר מות בניו וידום אהרון. השתיקה היא הזעקה הגדולה ביותר. אתה, יונתן, התאפיינת במיוחד בשקט הנפשי שלך. נפש עדינה, נחבא אל הכלים, לא נדחף, לא מתפרץ, יושב מאחור. לשתיקה ערך רב ואצילות מיוחדת.

בטיולים הבודדים שעשינו יחד, היתה לך שפת סתרים משלך עם נופים אהובים שלך ויחודיים לך. בטיול שעשינו לנחל עורבים עם החבר'ה מהשיעור, רואים אותך בתמונה, בצד, עומד ומחייך.

היתה לך שפה שהיא מעבר למילים.

כשהיינו מדברים בישיבה בקרית שמונה כמו כל שיעור א' שמחפש את עצמו על ההתלבטויות שלנו, הקשיים בלימוד, בריכוז ואיך אפשר ללמוד בצורה יעילה יותר, שמתי לב לענווה המיוחדת שלך. דיברת מעט, עשית הרבה. הקשבת לי הקשבה אמיתית שואבת וסופגת.

אני זוכר את משחקי הכדורסל שהיה כיף לשחק אתך. היית עומד על שלך ומתעקש, אבל תמיד מוותר לשחקן האחר כדי שישחק במקומך, או יותר זמן משחק.

אני גאה שזכיתי להכיר וללמוד מאדם כמוך.
אני גאה שאני ממשיך דרך מסוימת שאתה התווית.
אני גאה שאני הולך בדרכך, כי לחיים אין סיום עם המוות.

למדת, עשית, התלבטת בבעיות העמוקות של חיינו ונשארתי רגיש ופתוח לכל הסובבים אותך מכל סוגי החבר'ה - מהתיכון, מהישיבה, מהשכונה ומהמשפחה.

מאיר שלו כותב בשירו "טובה המילה הנאמרת בעוד חי שומעה, שילמו שלמי תודתכם למתים בטרם ימותו" ... חבל כל כך שאתה, יונתן, לא יכול לשמוע את הדברים האלה שאומרים אחרי המוות, בחיים.

אנחנו יודעים שעלינו להמשיך ולחיות וליצור ולחנך בשבילך כי היית עולם ומלואו.
צר לי עליך אחי יונתן, נעמת לנו מאוד.
נמשיך לתרום ולתת ולבנות עולם טוב ויפה. ☉

Words said at first year memorial by Daniel Jacob Kiryat Shmona Hesder Yeshiva

The verse "And Aaron held his peace" (Lev 10:3) should not be taken lightly. Silence is the loudest expression of feelings. You, Yonatan, were known for your "silence" and calm manner. A gentle person, unobtrusive, not impulsive, not given to outbursts. Generally stayed in the background. There is a tremendous value and a special nobility to quiet.

In the few trips that we took together, you had a secret language of your own, and favorite scenic sites that were very special to you. In a picture of our trip to Nahal Orvim with some of the guys in our class, you are standing on the side, smiling.

You could express yourself in a way that transcended words.

When we would talk in the yeshiva in Kiryat Shmonah as all the first year students do, trying to "find ourselves", worrying about the trouble that we had concentrating and learning the material, and how to improve our learning skills, I recognized the modesty that was so typical of you. You spoke little but accomplished much. You listened to me seriously, carefully, absorbing and considering everything that I said.

I remember that it was a lot of fun to play basketball with you. You always insisted on getting what you deserved, but you always deferred to the other player so that he would take your place, or that he would play for more time during the game.

I am proud that I had the privilege to know you and to learn from a person like you. I am proud that I am continuing in some ways on the road that you charted. I am proud that I am following in your footsteps, because life doesn't stop with death.

You learned, did things, wrestled with the deepest problems in our lives, and still remained sensitive and open to all of those around you, from the yeshivot in Shalavim and Kiryat Shmona, from the moshav and your family.

Meir Shalev writes in his poem, "It is better to say words during the life of the listener. Express your thanks to the deceased before he dies..."

It is such a shame that you couldn't hear this eulogy while you were still alive. We know that it is our duty to live and to produce and to educate for you, for you were an entire world.

I am distressed for you, my brother Yonatan; you have been very pleasant to me. We will continue to donate, and to give, and to build a good and nice world ☺

אלי קווארט, שעלבים

יונג היה סך הכל בחור שקט, אבל מעולם בין הבריוג, כולם אהבו אולי, אישיותם לא
גם וטוב-לב, אני לא מאמין שאי פעם הוא פלג או חליים מישל. היה בו הרבה
אנרגיה אקפול, אשחק, אהשגבם מצד אחד, ומצד שני, קצת ציניות. בעיקר כלי
המזכר, אני מקווה שהצחתי, בהכרחים הקצרים, אפילו קודם כמה נקודות מחייו
של יונג ז"ל.

זיכרונותי מיונג:

במה "י", בטיוו שנגי אכרמל, כשלמנו אה המסלול ושהינו באיזה חניון בין
העצים, דיברנו, אני ויונג, בצד. אני זוכר שהוא סיפר לי על הביקורים שלו בליקל
אצל קרובי משפחה רסבא וסבגא אולי?, על נסיעה ברכב שם. אכאן אלסים
ויונג הסביר לי שאבא שלו אמר שאפשר אכאן אה האלם בשלמא, ואין לא זה
שם בעיה, שלא כמו הגפוח שזרעו רעיונים. מאז אולי יום אני אולי אלסים
בשלמא...

בגיל י"א, נסענו קבוצה של חברה מהמחזור אלה בחולדה כדי שיהיה מנין
ואתהביר פליוולא אחרי הצהרים בשבת. הסגלנו אני ויונג באגר הקרואונים
אספנו קבוצה קטנה של ירדים. אקחנו אלה איזה ען שלשולים, שם סיפרנו אה
סיפורים ושרנו אה שירים.

באלה שנה בקיץ נסענו יונג ואני מהשיבה אים, אחרי אשדוד. נסענו בטרמפים
אטאטובסים. בדרך הגארכה מאד וכל אלה זמן דיברנו. העלנו אשדוד, אלא מצאנו
אה החוף הנפרד. נאצנו אהפטר על איזה חוף מבודד, מלא בשבת, נכנסנו אדקה
אמים והחלטנו לזה ילא זה. יצאנו ונסענו חזרה. עברנו בביגכס, במולש. פלשטי
אה הפורים. אכאן, שגינו ונסענו. יונג חזר אלה בישיבה ואני נסעתי אלה בעדרה,
שם בדרכי רצה היה ביום שישי. דאלי ויונג, כי הוא אקח אה האטאטובס האחרון
וחשטי שלא יעיל. בסופו של דבר העיל בלי בעיה.

במשך י"ב, יונג היה מגאון באצני על הפנפלה של הישיבה. לא דברים קריטיים
או עקרוניים מדי, אבל הוא גילה גילש שלילי כלי יפאמסדי. אעגים הרשטי שהוא
מזכים, אבל הכל היה עדיין בעדר גאונג רעיון של שמניםטים כלי הפנפלה.
בשבת מחזור, אחרי הגיכון, בשיחור אי, אני זוכר שיונג הגאון על המפקדים
בצבא, שצולקים עליו על שטויות. הוא הביא דאמא, שהוא שכח אכנים אה המכנסים
אחמיות, ואחד המפקדים צחק עליו וגר ממה שהיה צריך אצחק על שטא כזו.

Eli Quart, Shalavim Yeshiva

Yonatan was simply a quiet boy, but very involved among people. Everyone liked him, a good-hearted, honest person. I can't imagine that he hurt or insulted anyone ever. He was full of energy to jump, to play, or to fool around. On the other hand, he was a bit cynical, especially with respect to the authorities. I hope that I can remember, in a few flashbacks, a few vignettes about Yonatan's life.

My memories of Yonatan:

In tenth grade, in a class trip to the Carmel, after we had finished the hike, and were in a parking area between the trees, Yonatan and I talked with each other. I remember that he told me about riding on the train when he visited relatives in Chicago (maybe his grandparents?). We were eating pears, and Yonatan told me that his father said that it is all right to eat the entire pear, there is no problem with that. Not like apple seeds, which are poisonous. Ever since then, I eat the entire pear, including the seeds.

In the beginning of eleventh grade, a few of us went to Kibbutz Hulda for Shabbat, so that there would be a minyan, and to lead Shabbat activities. On Shabbat afternoon, Yonatan and I walked in one of the caravan sites, and we got a group of children together. We took them to a park. There, we sang songs with them, and we told them stories.

That summer, Yonatan and I went from the yeshiva to the beach in Ashdod. We hitchhiked part of the way, and took buses. The trip took a long time; we talked with each other the whole time. When we got to Ashdod, we didn't find the separate beach. We had to settle on a beach with no people, but it was full of tar. As soon as we got into the water, we decided that it wasn't worth it. On the way back, we stopped at his house on the moshav. I met his parents, we had something to eat and drink, and we left. Yonatan returned to the yeshiva for Shabbat; I went to Gedera to spend Shabbat with the Bnei Akiva group. I was worried about Yonatan, because he took the last bus, and I was concerned that he wouldn't get there in time. In the end, he got there with no problem.

During twelfth grade, Yonatan used to complain to me about the administration of the yeshiva. Nothing tremendously critical or principled, he just showed a negative attitude towards the yeshiva. Occasionally, I felt that he exaggerated, but it was normal for twelfth graders to feel like that.

At the class reunion Shabbat, the first year after our graduation, I remember that Yonatan complained about his commanders in the army. He said that they yell at him about silly things. For example, when he forgot to tuck his slacks into the elastic bands, one of the officers yelled at him much more than necessary. ☉

בבת מצווה של ברכה

At Bracha's Bat Mitzva -Sep 1992

יונתן, תרצה, דני, גייל, ברכה, צילה ורות בניר גלים

Yonatan, Tirza, Denny, Gail, Ruth, Bracha, and Zila in Nir Galim -May 1992

בטיול בוואדי בנחל לכיש עם האחיות

With Bracha and Tirza
at the Nir Galim Wadi

מתבונן בתצוגה במהלך מסע לפולין, אלול תשנ"ו

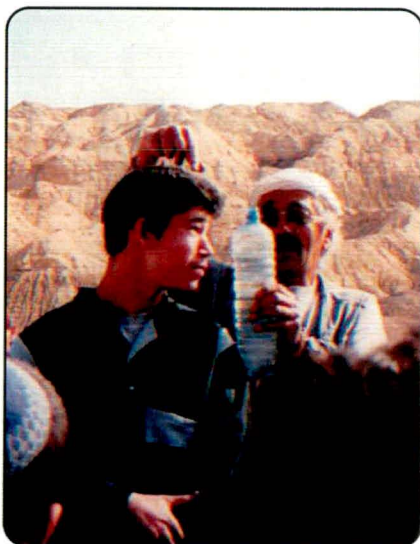

Looking at an exhibit while
on a school trip to Poland -Sep 1996

ערב פסח תשנ"ז עם המשפחה

-Apr 1997

יונתן מגלם את הרי מואב במהלך טיול ג'יפים באזור עין גדי.
המדריך שופך מים על ראשו של יונתן,
כדי להדגים לקבוצה את התופעה של צל גשמים

On a jeep ride near Ein Gedi,
the guide pours water
on Yonatan to show what happens when rain
falls on the Moav Mountains. -10 Dec 1996

אחי יונתן, נעמת לי מאוד/ ירעם עטיה (נתניהו)

כשמונסה אני אדואל מביכרני סיטואציה בה ראיתי את יונתן לצבני, הפצחה ממני והלאה. שוטט אני בביכרני האור ושוב, קדימה ואחורה, על מנת למצוא גמולה בה הוא לצבני ווא במקצה אך אלא הוליו. הנה, כאן הוא מחייך מביישנות, כאן הוא מחחק קולו כאן הוא מרצין, כאן הוא יושן, כאן הוא... כאן הוא אפילו בוכה. אבל לצבני, ביקשתי ווא מצאגיהו.

כן, אאלו יונתן שאצא גמיד בכל היה בסדר גמור. ואם בכל לא היה בסדר, גם כן בכל היה בסדר. אם לפני מבחנים, כשנשאל אם מוכן הוא לבחינה, כבר הליז אפולס בחצי פה שהוא לא הכי מוכן בעולם, לדיין בכל היה בסדר. הוא כבר יסגור איכשהו.

שונאים לא היו לו. אף אחד לא שגם אאלו בעליו או בה. יונתן היה חבר של

כ-ו-א-ם. גם של אלה שהמים בכישרון רב במשחק הייפיונג-פונג' במקלט הפנימייה. ביכרונגיי קשורים לגיליונג שיונג ניסה ללמד אולי יחד עם חבר נוסף. בביכרונג פאפיונג או הציוח אשלוס על שולש הכדורים. סורים בעניי בהבד. אך עם הזמן, אף מלשם שכמולי הציוח אקלוס כי אסור אפלי הכדורים מהר אלא אט, בהטחה ואלו מורא שמה יפלו בחבטה ארצה.

"איך אומרים 'חבטה' באנגלית?"

הייתי שאלו את יונתן. הן בקטנולו בולו שנים מספר בחייל. נלכדתי בו עם אפנה

מילים שלמלתי בשירים. ואם אדייק, בעיקר שירים מסרטי וואל דיסני, אז גילויי אפמלתי שלם יונתן חובה דיסני, ואף בהיג מספר גקליטורים עם אוסף שירים. מיונג אני ממשיך לקבל משהו מידי שבת בשבת. כל ערב שבת קצת לפני השניה, נילש אני אחר האמבטיה, מושיט את ידי למברשג השיניים, אפלידי גר אחר משח השיניים הנולאית, נכזר אני בדבריו של יונתן. ומעלה שפיה כך היה: בזמן, אינני זוכר באיזו כיגה, אך עוד כשהיננו בשלזבים, ראה אולי יונתן מורח בשבת על מברשג השיניים שלי משח רעיוה ווא נולאית ואחייכ מצחצח את שיניי. אגה יודע שזה אסור, פסק נחרצות, לא, אמר? שאלתי, בעודי נכזר שאכן אבי מצחצח במשח נולאית, יש בעיה של ממרח וכו', הסביר יונתן אטלם האיסור. לא כיכ הסכמתי עימו עוד לבררתי הדבר, ואז הגברר שצדק ממני. כמובן שהודתי לו, ומאז אגה שבת כמעט בכל ערב שבת בעודי גר אחר משח השיניים הנולאית נכזר אני בו אדבריו, ומקווה שזכור לו למדג או בשמים. ©

Yiram Atia (Netanyahu), Shalavim Yeshiva High School

When I try to conjure up in my memory a situation in which I saw Yonatan extremely angry, the scene doesn't come. I comb my memory over and over, and I can't even find slight anger. I can see him with a bashful smile, I can see him giggling slightly, I can see him being serious, I can see him sleeping, and I can even see him crying. But angry, the vision just doesn't come. Yes, the Yonatan who always said "everything is fine". And if everything wasn't fine, still "everything was fine". Before tests, when we asked if he was ready, he would sometimes blurt out in an undertone that he wasn't as ready as he could be, but still "everything was fine, it would work out somehow".

He had no enemies. No one hated him openly or secretly. He was everyone's friend, even the ones whom he trounced soundly in a ping pong game in the dorms. Memories of Yonatan trying to teach me and another friend to juggle. In no time, which was typical for Yonatan, he mastered juggling three balls. They didn't do what I wanted them to do. But with time, even as clumsy a person as I managed to realize that you have to toss the balls slowly, not quickly, and with confidence, and not with the fear that they would fall loudly on the floor.

"How do you say that in English?" I would ask Yonatan. In his childhood, he spent several years in America. He helped me understand words that I heard in songs, to be precise, mostly songs from Walt Disney movies. From these questions, I was surprised to find that Yonatan also was a fan of Disney. In his house, he had several records of theirs.

Every Shabbat, I think of Yonatan. Before I go to bed on Friday night, as I reach for my toothbrush to brush my teeth, I remember something that he told me once. I don't remember in which grade, but it was in Shalavim, one Shabbat, Yonatan saw me brushing my teeth with toothpaste. He was surprised that I didn't know that that is forbidden because of the prohibition of "spreading". (In retrospect, I realized that my father uses a liquid mouthwash on Shabbat instead of toothpaste). I didn't accept what he said until I checked for myself, and saw that he was right. Of course I thanked him. Since then, when I look for the liquid mouthwash every Friday night, I remember that incident, and I hope that it counts for a merit for him in heaven. ☉

בן שלוש עשרה

At age 13

מזכרת
לשמחת בר המצווה
של
ל יונתן אשר לוק

כ"ג באב, תשנ"א
ניר גלים

*Mazel Tov
on reaching
this very special
milestone.*

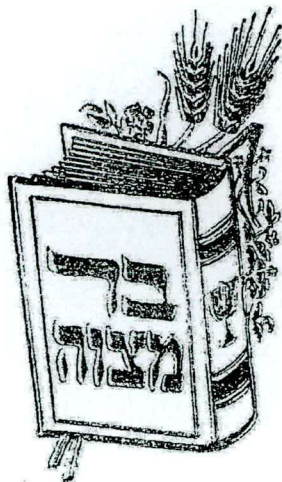
Yonatan:

*We are so sorry that we
can't be with you for your
Bar Mitzvah.*

*We love you and think
of you until we can see
you next month from
a big hug*

Grandma and Grandpa

הזמנה לבר המצווה

בס"ד

אנו מתכבדים להזמין אתכם להשתתף
בשמחת בר המצווה של בנו

"את ה' אלקיך תירא

אתו תעבד

ובו תדבק

ובשמו תשבע"

(דברים י"ז, כ')

יונתן אשר

העליה לתורה בעה"י בשבת קודש,
פרשת עקב, כ"ג באב תשנ"א (3.8.91)
בשעה 8.30 בבוקר בבית הכנסת, ניר גלים.
ארוחת צהרים אחרי התפילה.

נשמח לראותכם

גייל ודניס לוק

נא לאשר את השתתפותכם בטל' 08-532291

Invitation to Yonatan's Bar Mitzvah

מכתב שיונתן כתב לדודתו של אביו, ברברה גודמן,
לפני חג הפסח תשנ"א

מרץ 1991

דודה יקרה,

כשישבנו בחדר האטום, לא אהבתי לשים את מסכת האביב. היא גרמה לכאבים בסנטר, באחיים ובמצח. בהתחלה, לא שניא את מסכת האביב. בין הצפירה לשני איגה גרלולג לד שפסיקה לפחד. בסוף, היא ממל אהבה את המסכה, אבל אני לא.

בהתחלה המלחמה, לשני את חדר האטום במטבח, אבל זה לא היה מוצלח. לא היה נוח לאכול אלא אור השמש כל הצמן. אמא בשלה כמה שפחה, היא שהאדים הביאו אורדג נייר הדבק מהחלון. כמו כן, את משלה נשרף בגור, לא היינו יכולים לאורר את החדר. אכן, עברנו לחדר השינה שלי.

בירחון שלחתי לי קראגי שני מאמרים נפרדים על אלוףי הפוטבול הכי גדולים בהיסטוריה. אי נראה מוזר. לא ייגכן לשניהם היו השחקנים הכי גדולים.

קראגי עוד מאמר על יוד שגידו עטפים. כגב שדעל רוב האנשים, עטפים זולעניים, אבל באמת הם טובים. עטף אולא 4200 יגשים ביום. אפס לא מסגכים בשידורגן.

פסח מקרה, וכבר התחלנו אנקל את הביג באולוסט, יהיה בר המצווה שלי. אקרא פרשג עקב ואני מקווה שגאולא אפליע ארצה למאורע.

באהבה,

יונתן

לברברה, (בובי) היה במשך השנים קשר מיוחד עם יונתן. במשך מספר שנים היא היתה מנויה על ירחון לבני נוער. מידי חודש, לאחר שקראה את הירחון, היא שלחה אותו ליונתן, בצירוף מכתב אישי המתייחס לכתבות מעניינות שהופיעו בו.

A letter Yonatan wrote to his father's aunt

- March 1991

Dear Aunt Bobby,

When we were in the sealed room, I did not like to wear the gas mask. It hurt my chin, my nose, and my forehead. At the beginning, Ruth hated the gas mask, so we practiced with her in between alarms, and then she wasn't afraid. By the end, she even liked the gas mask – but I still didn't like it.

At first, our sealed room was in the kitchen, but it didn't work out so well. It was very uncomfortable eating without sunlight all the time. My mother cooked very little because the tape would get off the wall and if something would burn we wouldn't be able to air out the room. And that's why we moved to my bedroom.

In *Boys' Life*, I read two different articles about the greatest football players in history. I think that's silly because it can't be that both of the players are the best in football.

I read an article about a boy that raised bats. They said most people think about bats as terrible creatures but really they are good fellows. They eat 4,200 mosquitoes a day. They don't get tangled in people's hair.

It's getting close to Pesach and we started to clean up the house. In August I will have a Bar-Mitzva. I will read Parashat Ekev and I hope you and Uncle Leonard can come to Israel then.

Love,
Yonatan

Aunt Bobby and Yonatan had a strong connection over the years. For several years she had a subscription to "Boy's Life" magazine. Every month after reading through the new issue, she would send it to him, along with a personal letter pointing out interesting articles.

דרשת בר המצווה של יונתן בניר גלים,

שבת פרשת עקב, כ"ג מנחם אב תשנ"א

שבת שלום לכל קרובי המשפחה ולכל האורחים.

בפרשת השבוע כתוב: כל המצווה אשר אנוכי מצווך היום תשמרו לעשות. רש"י מפרש: ד"ה כל המצווה: "אם התחלת במצווה, גמור אותה, שאינה נקראת אלא על שם גומרה, שנאמר (יהושע, כ"ד) "ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצריים קברו בשכם." בני ישראל קברו, ולא משה, ולכן, אף על פי שמשה העלה את עצמות יוסף מארץ מצריים עצמו, הדבר לא נחשב, ובני ישראל מקבלים את השכר על עשיית המצווה.

השבת, אנו לומדים פרק חמישי במסכת אבות. במשנה כ"ג, יהודה בן תימא אומר: הווי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגיבור כארי לעשות רצון אביך שבשמיים. במילים אחרות, כאשר אתה עושה מצווה, עליך להבין שאין זה סתם מעשה טוב, אלא מצוות מלך מלכי המלכים. לכן, צריך לעשותה בכל כוחותיך ובכל כישרונותיך. באותו מקרה של עצמות יוסף, משה רבינו הראה היטב איך לעשות מצווה. הוא לקח בעצמו את עצמות יוסף מהיאור, ודאג להביא אותן במשך ארבעים שנה במדבר. וכשה' לא התיר לו להיכנס לארץ כנען, הוא התחנן וביקש רשות עד שקיבל נזיפה מה'. יוצא שלא קבר את עצמות יוסף רק מתוך אונס.

יש מחלוקת במסכת קידושין פרק ראשון, לפי רבי יהודה, סומא פטור מהמצוות. ולפי החכמים, סומא חייב במצוות. בהתחלה רב יוסף שהיה עיוור, קיבל את דעתו של רבי יהודה, והרגיש טוב שעל אף שהיה פטור, בכל זאת עשה את המצוות. למעשה, רב יוסף עשה יותר מ"כל המצווה" אם היה פטור, והיה "גיבור כארי" לעשות מצוות כעיוור. אחרי כן, הוא למד מרבי חנינא את הכלל: "גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה".

הווי אומר, כל המצווה בכל הכוח ובכל המרץ יביאו לגדולה רק כאשר עשיית המצווה היא ביטוי של שיעבוד לבורא. וכשרב יוסף הבין את זה, הכריז: "מאן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן" (אם מישהו יאמר לי שאין ההלכה כרבי יהודה, אעשה מסיבה לרבנן).

תפילה אני שאזכה לקיים את הפסוק "שיויתי ה' לנגדי תמיד" ולהשתעבד לה', ולעשות רצונו עז, וקל, רץ וגיבור, ולגמור את "כל המצווה" לאורך כל ימי חיי.

Yonatans Bar Mitzvah speech Nir Galim -Aug 1991

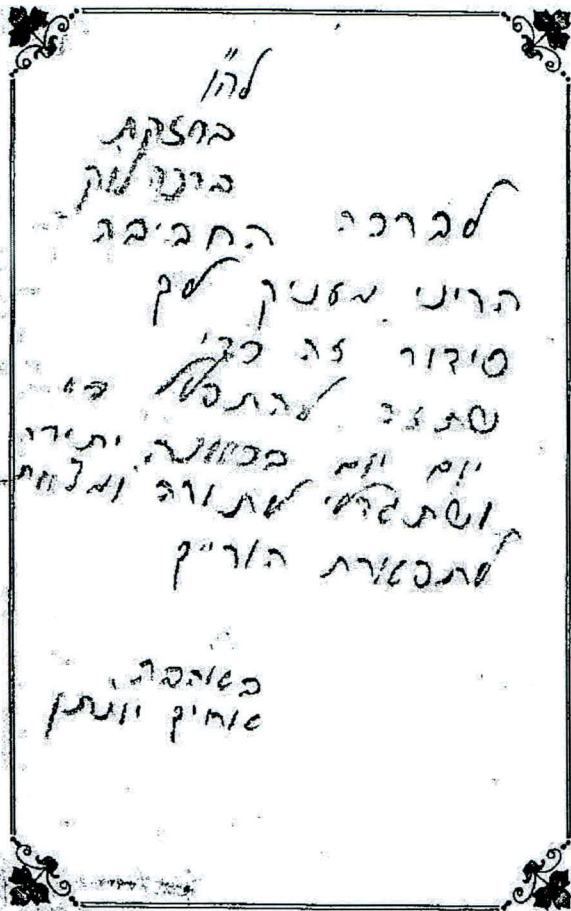
Shabbat Shalom to the family and to all of our guests.

In this week's portion, we read: All the commandment which I command you today shall you observe to do. Rashi explains: "If you begin to do a mitzvah, complete it, for it is credited only to the one who completes it, as it is written, and the bones of Joseph, which the Children of Israel brought up out of Egypt, they buried in Shechem". The Children of Israel' and not Moses, buried them. And therefore, even though Moses brought up the bones of Joseph out of Egypt, the mitzvah wasn't credited to him, and the Children of Israel received the reward.

This Shabbat, we learn the fifth chapter of Avoth. In Mishnah 23, Yehuda ben Tema says, "Be strong as a leopard, light as an eagle, swift as a stag and mighty as a lion, to do the will of your Father who is in heaven. In other words, when performing a mitzvah, it is incumbent upon you to understand that this isn't merely a good deed, rather the commandment of the One Above. And so it must be done with all of your strength and your skill. In the case of the bones of Joseph, Moses showed us how to do the mitzvah. He took the bones by himself from the Nile, and took charge of carrying them throughout the 40 years in the desert. When he was prohibited from entering the Holy Land, he petitioned and begged for permission until he was reprimanded by G-d. In the end, the only reason that Moses didn't bury Joseph's bones was because he was forced not to bury them.

There is a disagreement in the first chapter of Masechet Sanhedrin. Rabbi Yehudah opines that a blind man is not obligated to perform the commandments. The sages claim that a blind man is obligated to perform them. At first, Rabbi Yosef, who was blind, accepted Rabbi Yehuda's position, and felt good that although he was not obligated, he still kept the commandments. That is to say, Rabbi Yosef did more than "the entire commandment which I command you today shall you observe to do". So he saw himself as "mighty as a lion, to do the will of your Father who is in heaven." Later, he learned from Rabbi Hanina that "He who is commanded and performs the precept is greater than he who is not commanded, but nevertheless performs the precept." Which is to say, the performance of the whole mitzvah with all of one's strength and enthusiasm is a great thing only when fulfilling that mitzva is an indication of subjugation to the One Above. Once Rabbi Yosef realized this, he proclaimed, "If someone will tell me that the law is not according to Rabbi Yehuda, I'll make a party for the Sages".

I pray that I will be able to fulfill the verse in Psalms "I have set the L-rd before me always", and to subjugate myself to the One Above. And to "be strong, and light, and swift, and mighty, to do "the entire commandment" for my whole life. ☉

הקדשה שיונתן כתב בסידור שנתן לברכה, אחותו

Dedication in Siddur that Yonatan
gave his sister

*To my dear Bracha, I bestow to you this siddur so
you will merit to pray with it each day and grow in
Torah and good deeds to the pride of your parents.*

*Love,
Your brother, Yonatan*

הקדשה בספר "נפש החיים" שניתן ליונתן כאות תודה לשירות עם נוער בקרית שמונה.

Dedication written in a book
given to Yonatan, as thanks for
community service work with
youth in Kiryat Shmona
-Feb 1998

16 בספטמבר תשנ"ח

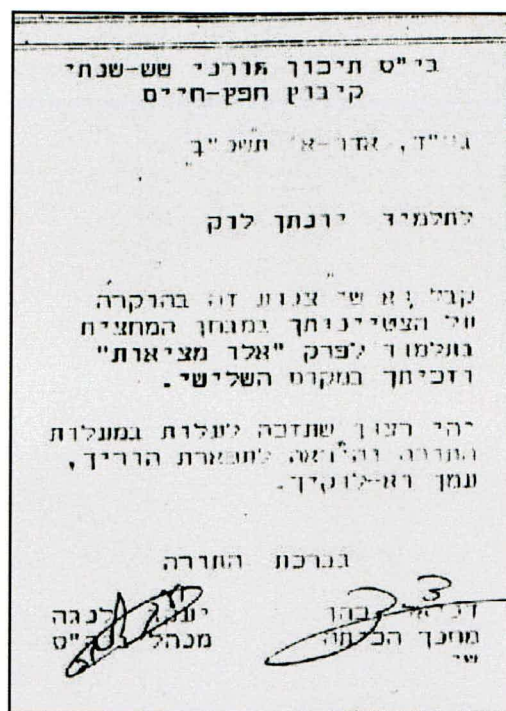
508

אתלאמיצין היקר
בתורה על אמאך בתורה לשם שמים
עם תלאמיצי תלמוד תורה קרית שמונה
על שיחות חולין באהבה שקרבות
לתורה על חכמתך ותבונתך שפתחה
את לבם ונאם בהם חיי עולם.

שלמה ראובן
הרב ראובן שכטר
רב ה"הדר"

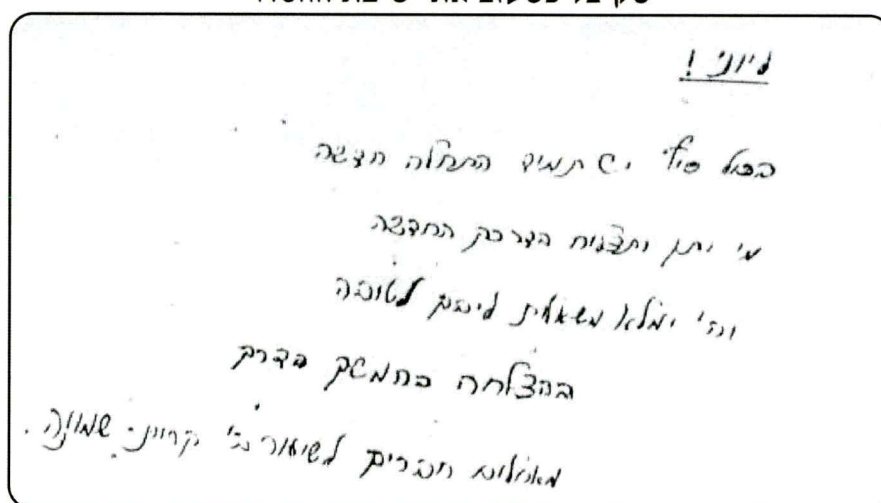
הרב צפניה דרורי
ראש הישיבה

הקדשה בספר "קונקורדינציה חדשה", שי להצטיינות בלימוד גמרא, תשנ"ב

Dedication in A New Concordance of the Bible,
received for excellence in Talmud learning - Mar 1992

הקדשה בספר "מאהלי תורה- לתורה ולמועדים"
שקיבל כשעזב את ישיבת ההסדר

Dedication written in a book from his fellow students
when he left the hesder yeshiva:

"To Yoni, for every end there is a new beginning. We wish you success in your
new path; May G-d grant you your wishes for good; Good luck down the
road! From your friends in Shiur Bet, Kiryat Shmona"

בטיול לגלבוע

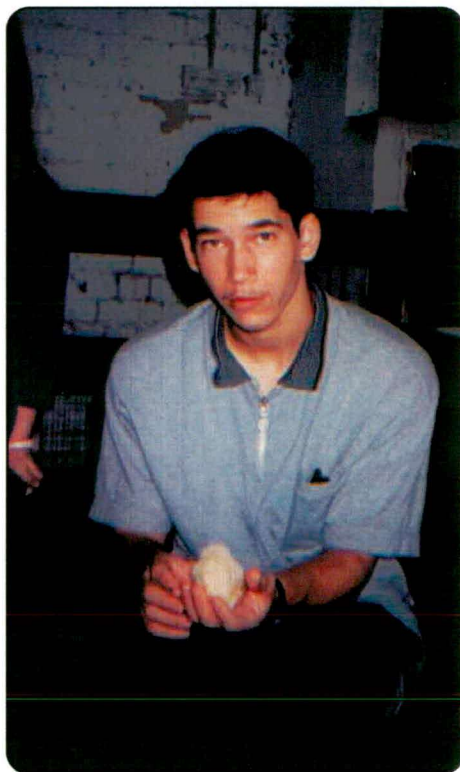

On Mt. Gilboa -17 Aug 1993

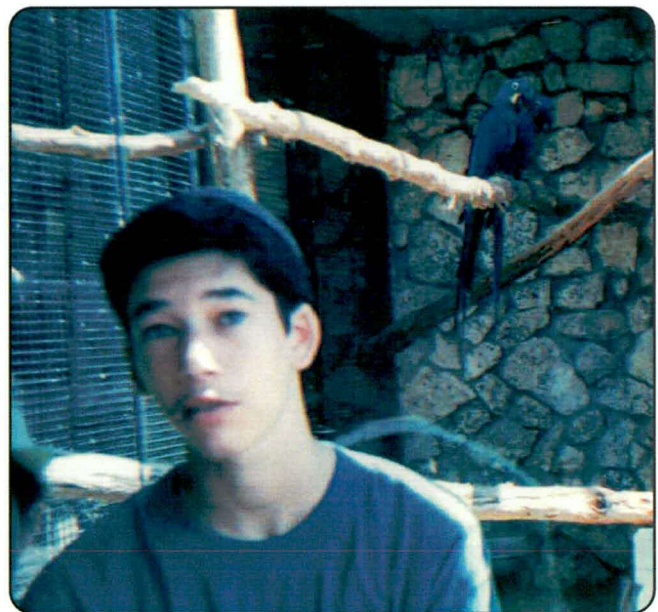
-Feb 1993

עם אמרוח בגני הטבע בתל אביב

Holding a chick at the
Ganei Hateva
Petting Zoo -Oct 1997

בגן החיות התנ"כי בירושלים

At Biblical Zoo in Jerusalem -Aug 1995

קטעי זכרונות
מחברים ממושב
ניר גלים

Memories of friends
from Nir Galim

דני סתר

יונגן פיה בחור חכם שידע שכך הוא אדם זאג פיה ענו, כי זו העדוה האמיגה אל
פלא לא שמעגו מגרברב בידיעגו העניג.

יונגן פיה בחור עם הרבה רעיונות עדוים אדם זאג הצטנע אבטאם ברבים.
יונגן פיה בחור נעים, שרק יחידים יכאו אראג בהאיכאגו שהגבטאו בדיבור שקט,
אבקיום האמרה: "אל גסגכא בפני אדם בדברך עמו" (פרקי אבאג).
אפבגי אשמוע אג כנאג, פיה הוא אדם כן, אם לא פיה נראג או משגו, פיה אומר
זאג.

במיוחד הערכגו אנחקק בוי מסילאג אמצווג הציצוג, עם בזמן המשחק לא פיה מוריד
הציצוג שמעל גופיגו ומגחג אחוצגו, אמרג פניסיון העדו.

עם צחוקו מיוחד פיה הוא, לא אכא אחצ יס מעין חצי חיוך כמו איונגן זיג אשר ימרחי
פיה על חצי אחיו כשעיניו קורנאג במצמוץ חד. ☉

Danny Seter

Yonatan was very smart, and he knew it. Nevertheless, he was modest, and that is true greatness. I never heard him brag about his knowledge of Torah.

Yonatan was a nice person with many great ideas, but he chose not to say them in public.

Yonatan was a person that only a few people could see that he spoke softly, and followed the teaching: "Don't look in a person's face when you speak with him".

I liked to hear him speak so honestly. If something didn't seem right to him, he would say it.

I especially admired his care to wear zizit all the time. This influenced me greatly. Even when playing a game, he wore his zizit over his undershirt and beneath his shirt, even though it wasn't most comfortable.

He also had a special way of laughing. Not everyone has a sort of "half smile" as Yonatan did. It was sort of "spread" on half of his cheek, while his eyes radiated sharply with a wink.

עמיחי שמעוני

אני רוצה לספר אכס על חבר נפלא שהיה אי כשהיינו יודים, שאגא אפּהגי אַלשאר כא דבר, אשחק משחקים, אכא יחד במחנה אבטיאליס, אא סגא אשכא אפּטפּט על כא דבר שבחלום. הא היה יודע כא מיני דברים מעניינים, ומשמיע כא מיני קולא מצחיקים, אהיה אא חול האמר מיוחד שמגאים אאופי הצנא אפּהאפּהא שאל.

אני רוצה לספר אכס על מי שהיה מן הפאגי מנאצחים! מאיכא בחינה? מכא בחינה שהיא! בספורט אא היה אא שום מגורה, בריצה, בכדורסל, כדורגל, צאחא מעאפּפּה אא כא משחק, גמיד היה רץ הכי מהר, מעיע ראשון אכדור, האט, מגחמק, אבר אא השאער שצה מכבר הפייאט, כי הא יודע אס מי יל אא הכבוד, איעה אחרא אגמרי. אס כששחקנו אס החבריה פוּאָר האגרים, הא גמיד היה נחשב מן הפאבים' כשארענו יכוחאג' למשחק. אס מהם הצאח אברא, אאי אפּשר היה אפּליג אאגא. אך על דבר אחד היה גמיד מקפיד, שא אגאגא בכדור בשכא בעל אוקצה, אהיה אס מי מפוידים שניסה אפּגאגא אצראק עליו כדור, אך הא אא נכנע אשום אחר מסוג צה.

אני רוצה אס לספר אכס על חבר שהיה מאכן אפּלקיע בחברים, ושימש אי אישיג כמורה אפרבה דברים. הא אימד אאגי אשחק בצאחא מעאפּפּה איך אצראק ואיך אגפּוס, אצרק אאי הפּהאח חול, כדי שאכא אאמד אפּהנסאג במשחק בפּדרעה, כי באמא היה חשום אא אצראק אי אאמד אפּהבין אא פּמשחק. אפּאס כששחקנו שנינו אבד כדורסל, הא אימד אאגי כא מיני דברים בסיסיים, שאאגא אני צאכר אד פּוא.

היו אא אס כישורים אינטאקטאליים. פּאמים רבאג היה בא אאי אשחק במחשב, אהיה אבר פּכי פּרבה מסכים אצבר פּרבה נקאצאג אשבר אא פּשיאיים של כאאס. בין פּשאר, הא אס אימד אאגי אשחק במאנופּאול אשעאג פּיינו יאשבים אצאא בביג בשכא בצפריים סביב פּשואחן בסאן ומשחקים אעייפּ שהיינו כמעט בטאחים שבסוף הא ינצח, כי הא היה משחק אס יאג חכמה אניסיון. אמרגא צאג אא פּהייאשנו, כי אפּהנו אשחק אא אידענו שגא כשינצח בסוף, צה יהיה בצורה פּאגגא הא פּרי אא היה מסאגל ארמא.

יכא פּאעביר על מידאגיו, מאחין אא על כא פּשעיוי אונגא היה כצה. מעאאס אא ראגיי אאגא רב אס חברים אא כאאס על מישפּא, כי אי אפּשר היה אפּביאא אידו פּהפּרציואג של כאאס. פּכא היה נשמר בפּנים, אס כשפּעיוא אאגא, אא היה משיב. אך פּאס אאחא כשפּהאג היה נדמה אא שמישהו מציק אאחאגא, אא נמנע מאגא אא בעיטה אפּען עליו. ←

Amichai Shimoni

I would like to tell you about a great friend of mine when we were children. I liked to do everything with him, play games, go on camp-outs and hikes, or just sit and talk about anything at all. He knew many interesting things, and could make all sorts of funny sounds. He had a special sense of humor that fit with his modest, introverted nature.

I would like to tell you about someone who was unbeatable. In every way. He had no competition in sports: running, basketball, soccer, Frisbee or any other game. He always ran fastest, got to the ball first, kicked, faked and passed the goalie. The goalie had already given up, knowing against whom he was playing, an entirely different league. And even when we played with the older kids, he was considered one of the best players. He managed even to outrun them, and they couldn't catch up. But he was always very careful about one thing- not to touch a ball on Shabbat because it was muktse. There were kids who would tease him and throw a ball at him, but he never bowed to that kind of pressure.

I also want to tell you about a friend who was willing to help his friends and personally taught me how to do many things. He taught me to play Frisbee, how to throw and how to catch it. He threw it to me softly in the beginning, so I could learn and gain experience gradually. It was very important to him to help me learn and understand the game. And once, when just the two of us practiced basketball together, he showed me all kinds of basic things that I still remember today.

He was skilled intellectually as well. Often, he would come to my house to play on the computer. He would pass the most screens, get the most points, and break everyone's records. He also taught me to play Monopoly. On Shabbat afternoons, we would play for hours in his living room, even though it was almost certain that he would win, because he understood the game better, and had more experience. Still, we weren't discouraged, because we liked to play with him, and we knew that even when he would win in the end, it would be fair. He was simply unable to cheat. ➡

יונגן גמיד דאז אחריו אכאיו חש כאפיהם מידה מסוימת של אחריות. פלם כשהאכנו
כמה יודים אמה שהיה פלם ביג אריצה של מאונים, נקלע אי לש הרעל באחד המאקנים,
ואא הצאחגי אפוציא אאגה וזה כאב אפייגי מבאול, ויונגן בא וקודם כל דאז אפרעיל
אאגי ואמר אי: "כמו שזה נכנס כך זה גם יוכל אצאג", אלצר אי אחא אג הרעל.
אכשהאכנו בצעדג ירושלים, אפייגה אי בעיה של קוצר נשימה, אחרי פלם אחת הא
נצמד אאי ווא עזה אאגי. ואם פייגה איצו בעיה, מיד רץ אקראא אמאווה או אמדריך,
אזא פייגה הרעל טובה אדעג שמילשו דאז אר.

יש דבר נוסף שהרשים אאגי, כלסיפר אי שקיבא פרס על שאלה אג משניאג מסכג
אבאג בעל-פה.

זה מה שרציגי אספר מציכרונאג שנשארו אי מאי שידע אפוא חבג מיוחד במינו, שהיה
גמיד נחמד אנלים אפואג בחברגא. ☉

"He who yields to his fellow, heaven forgives his sins". Yonatan was like that. I never saw him argue with friends, or get angry at anyone; it was impossible to bring him to an outburst of anger. He kept everything inside. And even when they insulted him, he wouldn't respond. Only once, when it seemed to Yonatan that someone was hurting his sister- he didn't hesitate to kick him to protect her.

Yonatan always looked out for his friends, and felt a certain responsibility for them. Once when some of us walked to the old melon packing house, my foot got stuck in one of the machines. I couldn't get it out, it hurt, and I was very scared. Yonatan came. First, he tried to calm me down by saying "The same way it got in, it can come out". Then he helped me get my foot out.

And when we went on the Jerusalem March, I had a problem with shortness of breath. After one episode, he stayed with me and wouldn't leave me. And whenever any problem developed, he would run to get help or call a supervisor. It gave me a very good feeling, knowing that someone was taking care of me.

And one other thing impressed me a lot - when he told me that he won a prize in school for learning all of the mishnayot in Pirkei Avot by heart.

This is what I wanted to tell you of my memories about someone who knew how to be a true friend and it was always pleasant and nice to be in his company. ⊙

אדם אחר בגאון כל כך הרבה מחשבות רגשות דעות מידות ומעשים עד שאיני מצליח להבין כיצד "יצירה" כזו יכולה לעבור מן העולם כהרף עין. והעולם כמנהגו נוהג. החיים נמשכים במהפכים בעליל מופלא זה של כוח ההרס שמניח אומץ. ואני שאול את עצמי, האם אשנייה עצרתי... חשבתי... הבנתי מה המשמעות לאבד אדם. וכל שכן חבר קרוב?

קשה לי מאוד אבטא את רגשותי במילים. אך אנסה בכל זאת לכגל כמה מילים על יונתן ז"ל. באמת, בשנה האחרונה כבר כמעט ולא יצא לי ארואל את יונתן, אמיד באולם מפעלים חטופים רבדיכ בסופי שבוע אצדרי רק מחר ניחוס שאלי אול "מה נשמע" מחר הרעל וכלי כוונה אמיגית ואני מאמין שגם הול הרעיש זאת ואומר אני זאת בצדד רב, ולא רק אצמי שנוצרה מין מערכת דדדיג כזו של שאול, שלא שאול דוקא מחר עניין אמיגית רופעמים גמ לא מחכה אגשופה... ושל נשאול שידע זאת ומאכחילה עונה מן "הכל בסדר" כזה על מנת אצאג ידי חובה. נמצא שאול חבר קרוב שבאמת מילה עניין, אין אנו יכולים אשגף אחרים במאדקאגינו ונמצאג זאת גדרה בגאון.

גם סיום הלימודים וכניסה למסלול חדש בחיים משגה בטבול המעלל החברתי המשגל שולנו. יוצא שאולם המפעלים השבועיים במשק הופכים אפוא מן ביור שפכל בכלי בסדר. ואם כן אז יופי, ב"ה... (ואולי באמת כך צריך אפוא?) אצדרי, מחר חוסר הבנה זו אפוא אני יודע מדוע הופגגתי, ויגר נדפמתי ממולג של יונתן... גמיד בפועלשי את יונתן דאכר אני את החיור על פניו, גמיד מסביר פנים, נעים הליכג ולקט במעלשיו ובאופן דיבורו. גמיד היה לי נעים אדבר אול וכל שכן אשחק אול כדורסל. רחול אף פלג לא החטיא מהעונשין! ובכנול אין אני יכול אפצביע על איזו שפיא גכונה רזה אצול, אכלג יכול אני רק אפצטער שלא דכיגי אפכירו יגר.

אני גקול שפחול גכשיו, אמילה, טוב או יגר משהיה לו בגקופה האחרונה וכן גנחומי הרבים אמשפי אוק היקרה שגציו אפגבר ואפמשיך בחייה כמה שרק אפשר גל אמונה שפכל מונע עיי הבורא ויש בכל בריאה ובריאה גכאליג אפמטרה שיועדה אפ עיי הקב"ה.

יהי זכרו ברוך. ©

A person has within himself so many thoughts, feelings, opinions, attributes and deeds. I can't fathom how a person like this can vanish from the world instantly. And the world continues as if nothing has happened. Life goes on by force of habit. I ask myself, "Have I stopped, even for a second, to contemplate the meaning of the loss of a person, especially a close friend?" It is very hard for me to express my feelings in words. But in any case, I will try to write something about Yonatan. The truth is, in the past year, I hardly had an occasion to see Yonatan at all. When we did meet, generally on weekends, I just asked him "how are things?" politely, without any true intent. I imagine that he also felt that. I say this with great pain. It is not only I. A culture has developed, in which someone asks, not because he wants to know, and often doesn't even wait for a response. And the second person knows this. He says the obligatory "fine". It turns out that except for close friends who show special interest, we have trouble sharing our problems with others, and they swell within us.

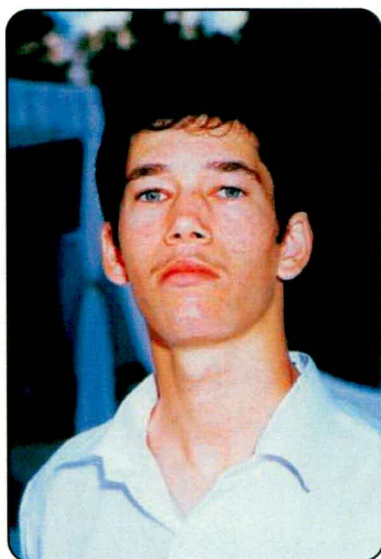
When we finish school and start new things, the nature of our social circle changes. The times that we see each other on the moshav become an opportunity to check that everything in general is okay. And if that is the case, "great, thank G-d" (maybe that is how it is supposed to be?). And because of that lack of understanding, at least I know why I was so surprised and so shocked by Yonatan's death.

I remember that whenever Yonatan and I met, he would smile, he was friendly, gentle and quiet in his actions and in his speech. It was always nice to talk to him and especially to play basketball with him (He always hit the basket from the foul line). And to be honest, I can't think of a single fault of his. Now, I am only sorry that I didn't get to know him better.

I hope that at least now, he is happier where he is than he was in the last months. And I offer my condolences to the Lock family that they will be able to go on with their lives as much as possible, in the belief that everything is determined by the One Above, and every creature has its purpose and mission which was set by Him.

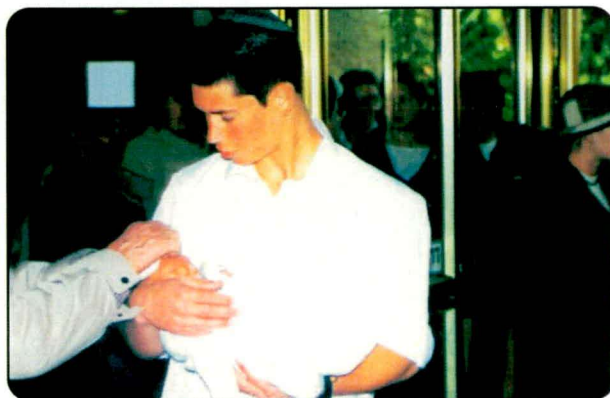
May his memory be for a blessing. ◉

בחתונה של תרצה ואלי בניר גלים י"ד באב תשנ"ז

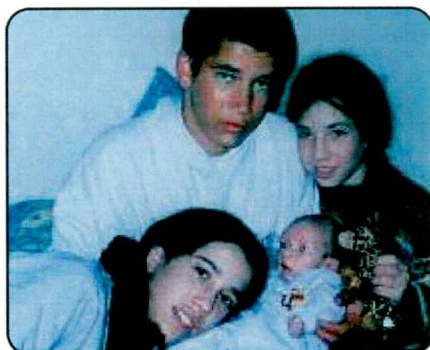
At Tirza & Eli's wedding -17 Aug 1997

בברית המילה של האחיין צבי

Holding Zvi, his nephew, at his brit
-28 Dec 1998

עם רות וצלה וצבי

With Zila, Zvi, and Ruth
-Jan 1999

אחרי שיעקב השכן עזר ליונתן וברכה לשתול עץ שזיף
 בחצר בט"ו בשבט, יונתן "שיחק" בייסבול עם המעדר

After planting a plum tree in our yard with Bracha and Yaakov,
 our neighbor, Yonatan "plays baseball" with the hoe. -Feb 1996

אומרים כי כשהתותחים רועמים המוזות שותקות,
ואפשר לזהות רק את קול פעימות הלב שבחוזקה דופקות.
אומרים גם שהמלחמה משנה אנשים,
ובעקבותיה רבים הופכים לקשים.
מחנכים אותנו לא לקחת שבויים,
ושהמטרה מקדשת את כל האמצעים,
שאחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד,
ושאין דבר כזה להשאיר פצוע בשטח לבד.

ואכן, כאשר נשמע קול מלחמה במחנה, פתאום הכל נהיה שונה.
ידיו של משה מונפות אל על, ואין אויב שלנו יוכל.
עם אחד בלב אחד אנו הולכים מחיל אל חיל,
ולא מהססים אפילו אם צריך לשכב על גדר תיל.
והנה שותקים התותחים, הנה מה טוב שבת אחים,
והמוזות רועמות בכל הכוח, ואני מתקשה מהן לברוח.
ואני מנסה להציל את עורי, מחוסר רגישות, ממצ'ואיזם גברי,
ונלחם בגבורה מלחמת התשה, בעמיתי שמגנים על הארץ הקדושה,
אך אותי רומסים ולא מרגישים בבושה.
"והיה מחניך קדוש" אומר הכתוב,
אך אני הלכתי ולא אשוב. ☉

Erez Bar-Shalom

It is said the when the cannons thunder, the muses remain silent.
And only the pounding of the heartbeat can be discerned
They also say that war changes men
And because of it, many are hardened.
They teach us not to take prisoners
And the goal justifies the means.
One for all and all for one
And the wounded may never be left alone in the battlefield.

And in fact, once the sound of war is heard in the camp,
suddenly everything is different.
Moses raises his hands to the heavens, and disables our enemy
One people with one heart, we go from victory to victory
And don't hesitate, if need be, to lie on barbed wire
And now the cannons are silent,
Behold, how good for brothers to live together
And the muses blare out loudly, and I have trouble fleeing
I try to save my skin from insensitivity, from machoism
And I heroically fight a war of attrition with my colleagues
who defend the holy land
But they trample me mercilessly
The verse reads "Therefore, shall your camp be holy"
But I have left and won't return. ☉

חיים רוט, טקס יום הזיכרון תשס"ב

זיכרון.

אני זוכר ילד קטן, אולי בן 5, משחק לבדו בחצר שליד ביתו, כשהגיעו כמה מבנות המושב והכירו לו ילד חדש, עם שיער שחור, עיניים חודרות וגם שם חדש: יונתן. ופתאום הילד הקטן, אני, כבר לא היה לבד.

יונתן נשאר אצלי אותו יום עד הערב, ובא שוב למחרת בבוקר. היה לו הרבה מה ללמוד על המשחקים של המושבניקים, והוא למד מהר: מהכנת חץ וקשת ועד לטיפוס על עצים.

אבל היה משחק אחד שאותו לא היה צריך ללמד את יונתן: כדורגל. כבר ביום הראשון שלו בגן, אני זוכר אותו "עושה בית-ספר" לכולנו. היינו צריכים לעבוד קשה כדי להתמודד עם זוג רגליים זריזות כמו שדים, ולרוב, גם לא הצלחנו. (ויסלח לי, חברי הטוב, רועי, שאין בכוונתי לגרוע מהעובדה שהיה שחקן מצוין.)

יונתן הפך עד מהרה לחלק בלתי נפרד מחיינו, עד כדי כך שכבר נדמה שהיה אתנו בנר גלים מאז ומתמיד. עשינו הכל ביחד: משחקים, טיולים לוואדי, קראטה, ובכל יונתן היה תמיד בשורה הראשונה. כי כשיונתן שאף למשהו, הוא לא היה נח לרגע, עד שהגיע אליו.

למשל, אני זוכר בתקופה מסוימת, שנתקפנו, כל ילדי המושב, בחיידק הפינג-פונג. רק בזה שיחקנו בוקר וערב. לנו, ה"וותיקים", כבר היה ניסיון משהו בפינג-פונג, בעוד שליונתן, היה זה משחק חדש לגמרי. לכן, היה זה אך טבעי שניצחנו אותו כולנו. מיותר לציין, שיונתן לא אהב את הרעיון שהוא מפסיד בכל משחק, ולכן, במשך שבועות שלמים, המטקה לא עזבה לו את היד. הוא פשוט התאמן בוקר, צהריים וערב. בפעם הבאה ששיחקנו, כבר לא היה אחד שיכל לעמוד מולו. ומה שיותר, בזכות ההשקעה שלו, גם הכריח אותנו להשתפר, ובכך, עשה אותנו טובים יותר.

עד היום, אני משתמש בטכניקות שהוא לימד אותי, גם אם לא באותה הצלחה כמו יונתן.

את ביה"ס התחלנו, כמובן, ביחד, וכמו כל ילד, גם יונתן לא אהב כל מקצוע. אבל כשזה הגיע למקצועות כמו גמרא ודינים, הכל היה אחרת. יונתן היה מנהל דיונים עם המורים שאנחנו, שאר הכיתה, לא הצלחנו בכלל להבין, למרות שדובר בעברית. רק אז, התברר לנו, שבין כל הפעילויות שלנו, יונתן גם מצא זמן ללמוד משנה וגמרא עם אבא שלו. ←

Chaim Roth, Memorial Day Ceremony, May, 2002

Memory.

I remember a young boy, maybe 5 years old, playing alone in his yard, when a few girls arrived, and introduced him to a new boy, with black hair, piercing eyes and a new name - Yonatan. And suddenly, I wasn't alone.

Yonatan stayed with me that day until the evening, and returned the next morning. He had a lot to learn about moshav games, and he learned quickly to make bows and arrows, and to climb trees.

But there was one game that we didn't have to teach Yonatan - soccer. From his first day in the kindergarten, I remember him giving all of us lessons. We all had to work hard to compete with his lightning fast feet. And usually we couldn't. (I hope my good friend Ro'i will forgive me for implying that he wasn't an excellent player.)

Yonatan quickly became one of us, as if he had lived in Nir Galim his whole life. We did everything together: games, hikes to the wadi, karate, and he was always the leader. When he set his mind on a goal, he didn't rest until he achieved it.

For example, I remember when all the children in Nir Galim became interested in ping-pong. We played it all day. Those of us who grew up in Nir Galim had some experience with the game. But it was entirely new to Yonatan. In the beginning, we naturally always beat him. It went without saying that Yonatan didn't like to lose any game. So for weeks, he simply practiced all hours of the day. And the next time we played, not one of us could beat him. And to his credit, his tenacity forced us to improve our game.

I still use techniques that he taught me, although not as well as he did.

We started school together. As the rest of us, Yonatan didn't like many subjects. But halacha and gemorrah were different. Yonatan would discuss issues with the teachers that the rest of us couldn't follow, even though the discussions were in Hebrew. We found out that beside his activities with us, Yonatan also made time to learn mishnah and Talmud with his father. ➡

בכיתה ה', יונתן עבר ללמוד בבי"ס אחר, אבל עדיין המשכנו לשחק כדורגל וכדורסל ביחד. כשיונתן התחיל ללמוד בשעלבים, התחלנו להתראות כמעט רק בסופי שבוע, אבל גם כך, לא היה עובר זמן רב מבלי שנעשה משהו ביחד, לרוב, היינו הולכים לסרט, יונתן, רועי, ואני.

אני זוכר פעם שנסעתי לאירוע משפחתי בישוב שעלבים והחלטתי שזאת הזדמנות מצוינת להפגיש את יונתן בביקור. כך יצאתי מהאירוע ופניתי למקום ששם נאמר לי נמצאת הישיבה. נכנסתי לבית המדרש ושאלתי שני בחורים איפה יונתן לוק. הם לא הכירו אותו, מה שהיה נראה לי מוזר, כי לא יכול להיות שמישהו לא מכיר את יונתן, הרי הוא בולט בכל מקום.

הסתבר, שהגעתי לישיבה הגבוהה במקום לישיבה התיכונית. יצאתי משם מיואש ומתוסכל על ההזדמנות שהחמצתי להפגיש את יונתן והתיישבתי על מעקה בחוץ מבואס, כשאני על סף דמעות.

במצב הזה, מצא אותי יונתן. הוא עבר בדרך במקרה, ראה אותי וניגש אלי מחייך. נכון שבסוף, היה זה יונתן שהפגיש אותי, אבל הדבר לא הוריד משמחתי לקראתו. ישבנו ודיברנו עד שהגיע זמני לחזור הביתה.

כשיונתן התגייס לצבא, אני כבר הייתי חייל מזה כחצי שנה. לא הייתי קרבי, וקיבלתי בהפתעה את הידיעה שיונתן הוצב בקרבי. נכון שהוא סיפר לי על רצונו לשרת בצנחנים, אבל מניסיוני, ידעתי שכשמתגייסים, כבר לא הכל ברור כמו מקודם. יונתן סיפר לי שהוצב ביחידת "חרוב", אך לא נטש את תקוותו להגיע לצנחנים. קיוויתי שיצליח ואף ניסיתי ליעץ לו ממיטב ניסיוני.

הכרתי את יונתן בתור העצמאי ביותר בינינו, וחשבתי שבצנחנים יטפחו את התכונה הזו. אבל יונתן לא הצליח לעבור, ויותר מזה, נראה היה גם שכבר לא רצה לעבור. היה לו טוב במקומו הנוכחי, הוא הסתגל, התחזק, ואני מצאתי את עצמי מתפעל כל פעם מחדש מסיפוריו על האימונים המפרכים, וממראהו שכבר לא דמה בכלל לנער הרזה שזכרתי. כעת, היה נראה כמו לוחם אמיתי. יותר ויותר התחלתי להיות גאה, גאה בחבר שלי שהצליח להשתלב במקום שהיה מקור לגאווה.

כשיונתן לימד אותי את שירי היחידה שלו, מצאתי את עצמי שר אותם בכל מקום, ממש כאילו אני הוא שרץ על הדיונות עם האפוד על הגב ולא יונתן. ←

In fifth grade, Yonatan switched to another school. But we continued to play basketball and soccer together. When Yonatan went to the yeshiva in Shalavim, we would only see him on weekends. But we would still try to do things together, Ro'i, Yonatan and I. Usually, we would go to movies together.

I remember once, when I went to a family affair in kibbutz Shalavim, I decided to visit Yonatan and surprise him. Someone from the kibbutz showed me where the beit midrash was. I walked in, and asked two students where Yonatan Lock was. I was surprised at their answer; neither of them knew him. It seemed very odd to me that they wouldn't know him - he always stood out wherever he was. It turned out that I had gone to the hesder yeshiva, not the high school yeshiva. I left, very upset that I had missed an opportunity to surprise Yonatan. I sat on the fence outside, dejected and almost in tears. By chance, Yonatan passed where I was sitting, and noticed me. He came over to me with a big grin on his face. So in the end, Yonatan surprised me. But I was no less happy for having seen him. We sat and talked until I had to return home.

When Yonatan entered the army, I had already been a soldier for half a year. I wasn't a combat soldier, and was surprised to hear that Yonatan was. He had talked about wanting to be a paratrooper, but in my experience, many guys become less sure of what they want when they get drafted. Yonatan told me that he got into 'Haruv', but he still hoped to be able to switch to a paratrooper unit. I tried to give him tips how he might get what he wanted.

Yonatan was the most independent one of us. I really thought that the paratroopers would develop this trait, but he didn't get in. And my impression was that he gave up on the idea of being a paratrooper. He was doing well in his unit. I was impressed by the stories he told me about their training maneuvers, and I realized that he wasn't the thin boy whom I remembered. He looked like a true combat soldier. I became very proud of my friend who had fit so well into an elite unit. Yonatan taught me his unit's songs, and I found myself singing them frequently, daydreaming that I was running alongside of Yonatan in the maneuvers. ➡

דיברנו בפלאפון. כמעט לא עבר שבוע בלי שלפחות הוא התקשר אלי, ואני אליו. דיברנו על האימונים שלו ועל השירות שלי. יצא המקרה ובסיסינו היו מרוחקים רק קילומטרים בודדים זה מזה, ובדרך לבסיס, בעוברי ליד הבסיס של יונתן בתפוח, תמיד חיממה את לבי המחשבה שאנו קרובים כל כך.

יום אחד, התקשר אלי יונתן וסיפר לי שהוא הגיע כרגע לבסיס ב"נבי-מוסא". הצטערתי, שכן רק כמה ימים קודם לכן, עזבתי אני את אותו הבסיס בדיוק. הוא סיפר לי איך בשיא החום, הצמידו הוא וחבריו כמה מיטות שדה, מילאו מים, ויצרו לעצמם בריכה מאולתרת. כמה צחקתי כשחשבתי על יונתן משתכשך לו להנאתו בבריכה הקטנה שלו שם במדבר, כאילו הוא בבריכה בניר גלים.

הצטערתי שנבצר ממני לראות אותו שם, אבל אימצתי לי את הרעיון שלו וניסיתי גם אני לבנות בבסיס שלי בריכה כזו. לא כל כך הצלחתי. קיוויתי להיפגש במהרה עם יונתן בצבא כדי שיראה לי איך עושים את הבריכה.

תקוותי התבדתה. בסופו של אותו הקיץ, יונתן נפל. יצא לי מאז לעבור עוד פעמים רבות ליד הבסיס שלו, אבל את ההרגשה שחשתי עד אז, שיונתן עוד היה שם, בעוברי ליד צומת תפוח, את התהייה "מה יונתן עושה עכשיו?", "האם הוא שומר, האם הוא החייל שאני רואה בצומת שמפטרל עם קסדה ואפוד?", את התהייה הזו החליף צער, צער על החבר שלי, שבשבילי לעולם יישאר הילד עם השיער השחור, החיוך, והכדורגל שדבוק לו לרגל, על יונתן. ☉

We talked frequently on our cell phones, about once a week. We talked about his maneuvers, and my army life. Our bases were rather close to each other, and often, when I got to Tapuach junction, I felt good that I was so close to his base.

One day, Yonatan called and told me that they moved to Nabi Mousa. I felt bad, because I had been there until just a few days before. He told me that the heat was unbearable there, so he and his friends took a few cots and improvised a wading pool. I laughed so much when I thought of Yonatan splashing in his small desert pool, as if he were in the pool in Nir Galim.

I felt bad that I couldn't see Yonatan there, but I took his idea, and tried to improvise a pool on my base. It didn't work out so well. I hoped that I would see Yonatan soon, so he could show me how to do it.

My wish never materialized. Yonatan fell at the end of the summer. I have passed his base often since then, but my thoughts when Yonatan was still there - What is he doing now? Is he on guard duty? Is he the soldier whom I see in the distance patrolling the area in his helmet and pack? - change to deep sorrow and grief over my friend, Yonatan, who will always remain in my memory as the smiling boy with black hair, kicking a soccer ball. ⊙

ישראל יפת, חבר ניר גלים ומחנך בבית הספר היסודי בקבוצת יבנה, ביום השנה הראשון, כ"ה אלול תש"ס

כשמת בנו של רבי יוחנן בן זכאי, נכנסו תלמידיו לנחמו.

נכנס רבי אליעזר וישב לפניו ואמר: רבי, רצונך אומר דבר אחד לפניך. אמר לו אמור
אמר לו: אדם הראשון היה לו בן ומת, וקבל עליו תנחומין, ומנין שקבל עליו תנחומין?
שנאמר: וידע אדם עוד את אשתו, אף אתה קבל תנחומין. אמר לו: לא די לי שאני
מצטער בעצמי אלא שהזכרת לי צערו של אדם הראשון.

נכנס רבי יהושע ואמר לו: רצונך אומר דבר אחד לפניך א"ל: אמור, א"ל: איוב היו לו
בנים ובנות ומתו כולם ביום אחד וקבל עליהן תנחומין. ומנין שקיבל איוב תנחומין?
שנאמר: ה' נתן ה' לקח ויהי שם ה' מבורך. א"ל: לא די שאני מצטער בעצמי אלא
שהזכרתי צערו של איוב.

נכנס רבי יוסי וישב לפניו. אמר לו: רצונך אומר דבר אחד לפניך א"ל: אמור, א"ל:
אהרן היו לו שני בנים גדולים ומתו שניהם ביום אחד וקבל עליהן תנחומין. שנאמר:
וידם אהרן. אין שתיקה אלא תנחומין, ואף אתה קבל תנחומין. א"ל: לא די שאני
מצטער בעצמי אלא שהזכרתי צערו של אהרן.

נכנס ר"ש וא"ל: רבי רצונך אומר דבר אחד לפניך. א"ל: אמור. א"ל: דוד המלך היה
לו בן ומת וקבל עליו תנחומין ואף אתה קבל עליך תנחומין. ומנין שקיבל דוד תנחומין?
שנאמר: וינחם דוד את בת שבע אשתו, ויבא אליה ותלד בן ותקרא את שמו שלמה.
א"ל: לא די שאני מצטער בעצמי אלא שהזכרתי צערו של דוד המלך.

נכנס ר"א בן ערך. כיון שראהו אמר לשמשו: טול לפני כלי ולך אחרי לבית המרחץ
לפי שאדם גדול הוא ואיני יכול לעמוד בו. נכנס וישב לפניו ואמר לו: אמשול לך למה
הדבר דומה, לאדם שהפקיד אצלו המלך פיקדון. בכל יום ויום היה בוכה וצועק ואומר:
אוי לי, אימתי אצא מן הפיקדון הזה בשלום. אף אתה רבי, היה לך בן קרא תורה,
מקרא, נביאים וכתובים, משנה, הלכות ואגדות, ונפטר מן העולם בלא חטא ויש לך
לקבל עליך תנחומין כשהחזרת פיקדון שלם. א"ל: ר' אלעזר בני, ניחמתני כדרך
שבני אדם מנחמין.

בסיפור מתגלה קו אחד משותף לארבעה תלמידים בניסיונם לנחם את ר' יוחנן, ולפי
הסיפור נראה כי כל חכם מוסיף כאב לכאבו של ר' יוחנן. שונה מן הארבעה, ר' אלעזר
המצליח לנחם "ר' אלעזר ניחמתני".

באיוב, פרק ב', נאמר על רעי איוב: וישבו איתו לארץ שבעת ימים ושבעת לילות, ואין
דובר אותו דבר כי ראו כי גדל הכאב מאוד.
להדגיש גדל ולא גדול בהווה, כנראה בכל יום ויום משבעת הימים ישנה התעצמות
של הכאב. ברור אם כן, כי אבלות על אובדן בן היא האבלות הקשה ביותר, וכנראה
אין זמן המרפא, צריך לשם כך זמן מיוחד ואמירה מיוחדת שעשויה לנחם מעט, כרבי
אלעזר המדגיש את האדם כפיקדון בעולם הזה. ר' אלעזר מוצא לנכון להדגיש היה
לך בן קרא תורה, מקרא, נביאים, כתובים, משנה, הלכות ואגדות ויש לך לקבל עליך
תנחומין כשהחזרת פיקדון. ←

Yisrael Yefet, Yonatan's Elementary School Teacher

When Rabbi Yochanan ben Zackai's son died, his students came to console him.

Rabbi Eliezer entered, sat before him and said, "If you please, I'll say something to you. He said "Speak". He said, "Adam had a son who died, and he was consoled. From where do we learn this? From the verse, "And Adam knew his wife again..." You too can be consoled." He answered, "It's not enough that I am sad for myself, you have to remind me of Adam's sorrow."

Rabbi Joshua entered and said, "If you please, I'll say something to you. He said "Speak". He said, "Job had sons and daughters, who all died on one day, and he was consoled. From where do we learn this? From the verse, 'The Lord has given and the Lord has taken away, blessed be the name of the Lord...' You too can be consoled." He answered, "It's not enough that I am sad for myself, you have to remind me of Job's sorrow."

Rabbi Yossi entered and sat before him. He said, "If you please, I'll say something to you. He said "Speak". He said, "Aaron had two adult sons who both died on one day, and he was consoled. From where do we learn this? From the verse, 'And Aaron held his peace.' Silence is consolation. You too can be consoled." He answered, "It's not enough that I am sad for myself, you have to remind me of Aaron's sorrow."

Rabbi Shimon entered and said to him, "If you please, I'll say something to you. He said "Speak". He said, "King David had a son who died, and he was consoled. From where do we learn this? From the verse, 'And David comforted Bat Sheva his wife and he went in unto her, and lay with her; and she bore a son, and called his name Solomon.' You too can be consoled." He answered, "It's not enough that I am sad for myself, you have to remind me of King David's sorrow."

Rabbi Elazar ben Arach entered. When he saw Rabbi Yochanan ben Zackai, he said to his servant, "Take a robe and follow me to the bath house, as he is a great man, and I cannot stand before him. He entered and sat before him and said to him, "I'll tell you a parable. What is this like? It is like a man to whom the king has entrusted a deposit. Every day he would cry and scream and say 'Woe is me. When will the king take back his deposit before something happens to it?' And you, Rabbi, had a son who learned Torah, and Prophets, and Scriptures, and Mishnah, and Agadot, and he passed from this world without sins. You must be comforted in that you returned the deposit to the king with no flaws." He said to him, "Elazar, my son, you have comforted me the way men comfort one another."

In this agada, there is a common theme in the four students in their attempt to comfort Rabbi Yochanan ben Zackai. And we see that all four add to Rabbi Yochanan's grief. In contradistinction, Rabbi Elazar ben Arach succeeds in his attempt to comfort Rabbi Yochanan "Elazar, my son, you have comforted me." →

משפחת לוק היקרה, הייתי מורה של יונתן בביה"ס היסודי, ודרכו הכרתי את המשפחה. אף על פי שיונתן לא דיבר הרבה, ממנו למדתי על בית המושבת על יהדות ולימוד תורה.

יונתן! אני זוכר כיצד אתה בוחן בעיניים את מה שאני מלמד, ללא מילים אלא מבטים שאומרים הכל.

אני יודע זאת משיחות שקיימתי אתך מעבר לזמן השיעור לבדוק האם הנך מבין את מה שלומדים בכתה, כיוון שלא היית מן הצעקנים המשתדלים להראות את ידיעותיהם. בשיחות אלו, גיליתי כי הנך לומד הרבה ובעיקר בבית עם אבא, אם זה מקרא, משנה ותלמוד. היית מספר לי כיצד אתה לומד עם אבא משנה ותלמוד.

נדמה לי כי באחת השיחות, סיפרת כי אתה עומד לסיים מסכת מגילה, אם אינני טועה. בידע, היית בין המובילים בכתה, אף כי אף פעם לא הבלטת זאת. אני אפילו יכול לומר כי התאמצת שאחשוב כי אינך יודע מספיק, תמיד מתוך ענווה וביישנות.

לכם, משפחה יקרה, אני יודע שאין מילות נחמה, ואם קצת לנחם, אומר לכם היה לכם פיקדון שקרא תורה, מקרא, נביאים, כתובים, משנה, הלכות ואגדות, החזרתם פיקדונכם לבורא עולם.

"מן השמיים תנחנו"
יהי זכרו ברוך. ☉

In the second chapter of Job, the text talks about his three friends: "So they sat down with him upon the ground seven days and seven nights, and none spoke a word unto him; for they saw that his grief was very great."

"Was great" is brought in the past tense, and not in the present. To say that on each of the seven days, the pain intensifies. It is clear from this that the loss of a son is the most intense grief. And time doesn't heal. Special time and special words are needed to comfort at least a bit, as in Rabbi Elazar's story, which compares a son to a deposit in this world.

Rabbi Elazar emphasized that Rabbi Yochanan's son learned Torah, and Prophets, and Scriptures, and Mishnah, and Agadot, and therefore, Rabbi Yochanan must be comforted in that "you returned the deposit to the king with no flaws".

Dear Lock Family,

I was Yonatan's teacher in elementary school, and through him, I got to know the family. Although Yonatan didn't speak a lot, I saw that he came from a family steeped in Judaism and Torah learning.

Yonatan! I remember how you scrutinized with your eyes everything that I taught. Quietly, staring contemplatively.

I know this from questions that I asked you after the lessons, to see if you understood the material, since you weren't one of the loud pupils who always tried to show off their knowledge. In those conversations, I found that you had learned much, especially at home with your father. Tanach, Mishna, and Talmud. You could tell me how you learned Mishna and Talmud with your father.

I believe that in one conversation, you told me that you were about to finish the tractate of Megilah. In terms of knowledge, you were among the leaders in the class, although you never advertised that. I would even say that you tried to make me think you didn't know so much, out of modesty and humility

For the family, I know that there are no words of consolation. To try to console you a bit, I will say that you had a deposit who learned Torah, and prophets, and scriptures, and Mishnah, and agadot, and you returned the deposit to the One Above with no flaws.

May his memory be for a blessing. ⊙

Roi Yehezkeili, Nir Galim Cemetary -Sep 2003

Yonatan,

It has been four years since you passed away just before Rosh Hashanah. For four painful years, we have missed you. The loss will remain with us for the rest of our lives.

Yonatan, "Joe" as the group called you, you came to Nir Galim when we were very young. You had a strong American accent, and you made mistakes in Hebrew. I remember your insistence to try to speak only in Hebrew. So I made a deal with you. I would make up words, and you would tell me if they meant anything in English. In return, I would correct your Hebrew.

Back then, the soccer field was our second home. There, you were the star, with outstanding ability. And when we grew a little, we switched to basketball. Although you were shorter than we were, you were fast, and also starred in that.

From here, we can see the views that we saw in our childhood. Sometimes I imagine that I see you at different events. I ask myself, if you were here with us now, what would you do? But I get no answer, only silence. I am reminded how much I miss you. A tear forms in my eye, and I am enveloped cruelly in grief.

Once, when we were in the army, we met at the infantry training center. I was so happy to see you after such a long time that we hadn't been in touch. And I could see that you were also happy to see me. We talked, and asked how everyone was. We parted, knowing that we would see each other on Shabbat. That meeting is actually the last and strongest memory that I have of you. It returns to me every Rosh Hashanah when I think of you standing straight, strong and smiling.

For four years, I haven't written a thing, four years of pain and grief on your death. I am not angry with you. I am angry with us. We weren't there for you when you needed us.

Yonatan, I have had many friends whom I "lost" with time. Some taught me Zionism, some taught me to smile, some taught me modesty, some taught me good heartedness and others positive attributes. . . You taught me Zionism, how to smile, good heartedness and perseverance.

But your death taught us an important lesson. It taught us to listen, to open ourselves, to understand what is happening in each other's environment, to feel the pain of a friend. If he needs a hug, to hug him. To compliment him from time to time. We have to internalize this lesson at difficult times such as these, specifically toward the moshav, and generally toward all Jews.

We can only pray that when we leave this place, this lesson will have been learned, and we will apply it. And people will say one to another, "Be strong and of good courage, for we are well able to overcome it."

May your memory be for a blessing. ☉

זעקת הדממה / רפאל וסרטיל כ"ה אלול תשס"ד

זעקת הדממה / רפאל וסרטיל כ"ה אלול תשס"ד
לומדים אנו פה אל מול די אמא יקרא אדממה זעקת זעקת גדולה ומרה.
דממה חריליג פאכע באיבן לוד ולוד.
אלא מילים ואלא אמר.

רק אליג שחורג חקוקא על גבי מצבה.
חרטא בדס יקר אטבולא זמאק זמאק באבן פחי.
אליג פלם יונג... אוק. כביכא מבקש יונג מאגא פסאבם:
"פביטא... פביטא... פביטא כי פי נג." כך פאבן מקיר זעקת...

אנו מביטים ומביטים ואומרים כמחשבים "פי נג פי אקח יפי פלם פי מאור."

פימים פם ימי פרחים אפסיוח אברקל מעלנא אפ מנליג
"ארטל שפטינא ילדע אפניך א-ל רם ונישא. מבין ומאזין מביט ומקשים אקא גקילעא
אקבא פרחים אברקל סדר זיכרוןא.
די אמאג. יונג. נשטייכא אל פן אסדר זיכרוןא.
אכעקלעק מבקשים אל אנו אפוא דעקים בדרכיו יגברך: דרכי א-ל רם ונישא.
אפנין. אפאזין.
אפביט אפקשים...

מבין גקילעא פשוט: גקילעא. פלברים. גקילעא...
נשטעל גקילעא פחרייליג פמבקלעג בכא אשון אנשים מבינים ומאזינים.
מביטים ומקשים.
אלא פגכונא פמיוחאג אשכ סאלא אג דרך חייך ואלא פן פגכונא אפן אנו נדרשים בעמדה
פה אל מול קברך.

אנו גפילע כי מאך פיאגא יאג מבינים ומאזינים, יאג מביטים ומקשים, גלדע
ארטל שפטינא אפניו יגברך ויפא אל פא מבין ומאזין, מביט ומקשים, אסדר זיכרוןא.

גפא נשטעג צורה בצור פחיים. נאח אגמאד אגורא אקל פימים וחיים ושלום יפיו אפני
משפחג פיקרים, אפני ניר גלים, אנו פחברים אעס ישראא כאל לוד זלום.

**The Deafening Silence\ Rafael Vasertile
Nir Galim Cemetary -Sep 2004**

We stand here at the graveside, and the silence shouts out, loudly and bitterly. The deafening silence continues to weigh heavily on our hearts. No words. Nothing said. Only black letters on the gravestone. Written in Yonatan's blood, and stamped deep in our beating hearts.

The letters of the name Yonatan Lock. As if Yonatan is pleading with those around him "Look, look, Hashem has given." The stone on the wall shouts. And we stand and we look, and we say "The Lord has given and the Lord has taken away, blessed be the name of the Lord".

These are days of mercy and supplication, and the prayer reverberates in the background: "May the request of our lips win Thy favor, most high and exalted G-d, who perceives and hears the sound of the shofar. Accept graciously our recital of Zikhronot."

You, Yonatan, are part of our memories. And as you ask, we too ask to be true to His ways. The ways of the most high and exalted G-d, who perceives and hears. He understands the sounds of the shofar, the t'kiyah, the sh'varim, the t'ruah. Your deafening t'kiyah that begs for all people to listen and to understand, to see and to understand. These are the traits that built your way of life, and these are the traits that we are asked to adopt at your graveside.

We pray that by being more perceptive and receptive, the request of our lips will win His favor, and He will accept graciously our recital of our Zikhronoth.

May your soul be bound in the bond of the living. Rest, and rise to your fate at the end of days. Life and peace to your dear family, to us, your friends, and to all of Israel forever.

ינגן.
כמעט שבע שנים חלפו מאז שנפלא נגח הוורד וצדו בחייו, שחברו באלדד.
הייג צדו ממני. ארבע כיגא מעליי. הייג שייך אי"גדאויס". אפרבה, לא יצא אנו אפוא
ביחד.

אבו בשבילי, אמר אלאו דווקא הוורד "חוצניק", הייג סמא אקייפאג אקייפאג-קאמא
יהודיג, אבמיוחד על רקע השקט הנפשי והרעל שהיו טבולים בו, הגבנה פזא כה
באט דווקא בו. נימאס. דרך ארץ. אפבה גורו. יראג שמייס. ציציג.
מה שסימא בו יגר מכל עבדו היגה פטאג-קטן שר, הציציג.

עוד כשהייג יוד, כלאק הקפדג אכח עס ציציג, היה אי משונה אחזג בו, באמצע
הקוף האופט, משחק כדורסל, כורך ספאז מים, אך אבוש ציציג! סימן קריאה, אין
שאלא.

רק כשגרתי, השכאג אפבין ופלדד, ופלדד אלאו וויילס.
אבו אגה יודע, ינגן, איני מסוגל לשחק עס ציציג, זה מפריע לי, אני מרגיש שהציציג
"מגבבה". אך בינינו, אגה צדק. אף פעם לא הגפשה צריך אלושים אבה.
אכן, ינגן, הייג מצטנע בפשטאג ארטע מעטע גמימאג, ואנחנו רופחאג אניג לא פשכאנו
אפבין זאג "פזמן עושה אג שא", ינגן, ואנו מנסים ומשגזים. לא קא אנו, אך איננו
מרפים.

כמעט שבע שנים חלפו. זמן רב כה-כך, שחברו באלדד. ☉

Almost seven years have passed since your death, a schism widens in our life, without you.

You were older than I. Four classes ahead of me. You were one of "the big kids". So we didn't spend much time together. But for me, despite your having come from outside the moshav, or maybe because you came from outside, you were a symbol of assertiveness and Jewish pride. Especially in light of your calm and quiet manner, that quality stood out in you. Politeness, propriety, love of Torah, G-d fearing, Zizit.

The thing that distinguished you for me was your talit katan, zizit.

When I was still a child, and didn't bother to wear zizit, it seemed odd to me to see you in the middle of the hot summer, playing basketball, soaked with perspiration, but wearing zizit. No question about it! Only when I got older, I learned to understand, and to admire, and then I tried to learn and to do it myself.

But you know, Yonatan, I cannot play in zizit. It bothers me, I feel that I am defiling the zizit. The fact is, you are right. You never compromised. You have to, so you do, and that's it.

And so, Yonatan, in your modest way, you cloaked yourself in completeness. And we (at least I) weren't smart enough to understand that. Time passes, Yonatan. We try, try hard. It's not easy, but we haven't given up.

Almost seven years have passed. Such a long time without you. ⊙

"צילמתי את התמונה ביום האחרון של כיתה י"ב, היום האחרון שלנו בשלעבים בזמן שהמתנו לתורינו למבחן הבגרות בגמרא. היתה לי כוונה לתת את התמונה ליונתן, אבל היא נשכחה אצלי בין עשרות הצילומים. בזמן שלנו בשלעבים היינו חברים די טובים. יצא לי לבלות אתו בנסיעות, בשבוע ישיבה ובטיולים קצרים."
(אלי קוואט, חבר מתיכון)

A picture that Eli Quart sent of Yonatan learning Gemara before a test

טיול לכינרת עם חברים

A picture of Yonatan with high school friends at the Kinneret

טיול כיתתי בתיכון

During a high-school trip

לקראת גיוסו של יונתן לצה"ל, הוא קיבל ציור זה מחברו דני סתר

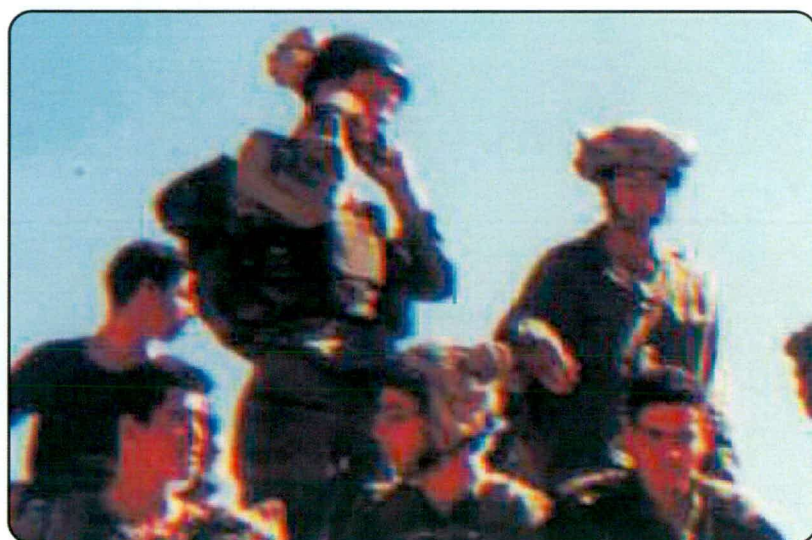

Picture by Danny Seter given to Yonatan before his induction into the army

תמונות מהצבא

Army Pictures

יונתן ויוני (אח של אלי) היו לחברים טובים.

Yonatan and Yoni became good friends. -Oct 1998

בפורים, בחופשה מהצבא, קורא מגילת אסתר עם ברכה וצבי.

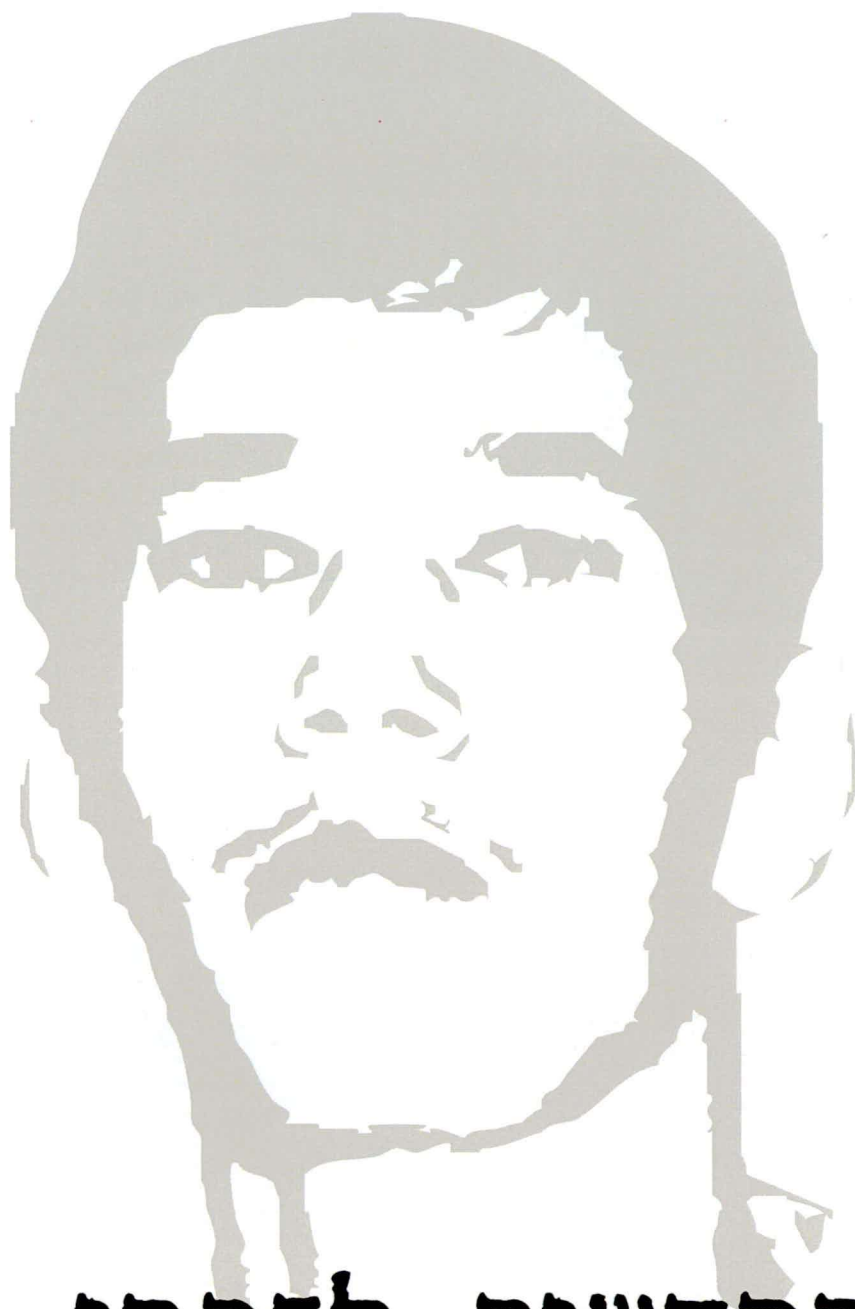

Purim, at home from the army, Yonatan reads the megilla while Bracha and Zvi listen and make noise. -2 Mar 1999

מפגש של חבר'ה מניר גלים במועדון לחבר

With friends at a get-together in Nir Galim

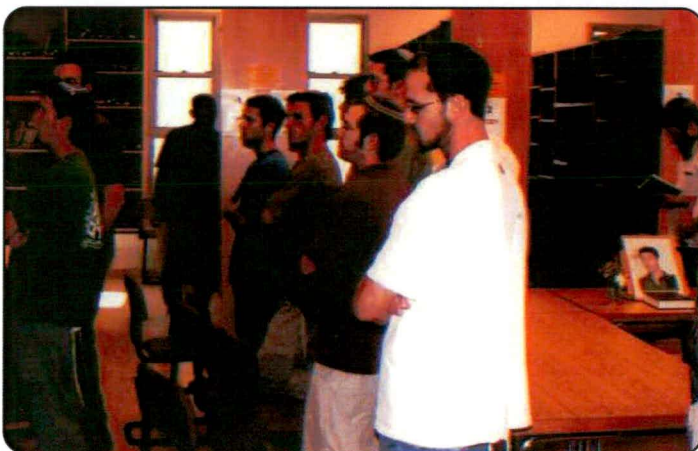
הקדשות לזכרו

Dedication in Memory

בכ"א אלול תשס"ה, התקיים טקס הקדשה
לע"נ יונתן בספריה החדשה בבנין החדש בישיבת
קרית שמונה בנוכחות משפחה וחברים

Family and friends met in the
new building at Kiryat Shmona
Yeshiva to dedicate a section
of the new library in Yonatan's
memory. -25 Sep 2005

בנוסף, לע"נ של יונתן, חבריו, בני מחזור כ"א
אספו ותרמו ספרי חסידות לספריה, ע"פ הדרכת
הרב ראובן שכטר.

In addition, friends from Kiryat Shmona
Collected and donated books on Hasidut
to the library in Yonatan's memory.

פתיחה של הרב ראובן שכטר שנכתבה ע"י השומעים
בספר "שיעורים ושיחות שניתנו בישיבת ההסדר
קרית שמונה- בזמן אלול תשנ"ט"

המידות הם מסד ופתיחה לכל עבודת ה'. רוב גדולי ישראל עוסקים בספריהם הראשונים בנושא המידות. הרמב"ם שכתב הקדמה למס' אבות הנקראת שמונה פרקים אומר שמעלות המידות הן הבסיס להגעה לנבואה. לא לחינם החליט הרמב"ם לשבץ את הלכות דעות העוסקות במידות בספר המדע, שבו הוא ריכז את הלכות יסודי התורה והלכות יסודיות ובסיסיות אחרות.

הרמב"ם, ולא רק הוא, ראה את המידות כשורש לכל שמירת התורה ועבודת ה'. ובהקדימו לשמונה פרקים כותב הרמב"ם: " וכבר אמרו רז"ל, האי מאן דבעי למהווי חסידא לקיים מילי דאבות", ואין אצלנו מעלה גדולה מחסידות אלא נבואה, והיא המביאה אליה, כמו שאמרו רז"ל "חסידות מביאה לידי רוח הקודש". וידוע שהחסידות היא המדרגה הגבוהה במידות, ע"פ מאמרו של ר' פנחס בן יאיר שעליו בנוי ספר ה"מסילת ישרים".

גם המהר"ל ראה את המידות כמסד לדבקות בה' ואכן מצינו שלשה ספרים של המהר"ל העוסקים במידות: נתיבות עולם א'-ב', וכן פירושו הגדול "דרך חיים" למסכת אבות. בנתיב התורה בתחילת פרק ב' כותב המהר"ל: "מפני כי התורה היא השכל העליון וקשה לקנות התורה לכך צריך שיהיה לאדם הכנה לקבל התורה. ואם לא כן לא יקבל אותה". ועיקר המידה שהיא שכלית הוא הענווה כמו שיתבאר ענין זה במקומו, ולכן אי אפשר לקנות התורה כי אם בעל מידה זאת".

את מידת הענווה ראו כל גדולי ישראל כמרכז לענין המידות וכך כותב הרב קוק בספרו מידות הראי"ה על הענווה: "הנני" הוא לשון ענווה וזריזות כי העניו הוא זריז, ועוד משפט שכותב הרב "אי אפשר להשיג השגה ברורה כי אם על ידי הענווה, והענווה משלימה את הרצון".

מידת הענווה בולטת מאד במשפחתו של יונתן שלנו, שמעתי מחבר ילדות של האבא יבדל"א ר' אהרון סילבר שהסבא והסבתא זכו שכל ארבעת ילדיהם עלו לארץ ישראל. נראה לי, שהענין קשור במידת הענווה. מי שיש בו מידת הענווה זוכה בשלמות לארץ ישראל (כפי שמופיע בכתביו של ר' נחמן מברסלב) ומתוך הכרת המעגל המשפחתי אפשר להבין כיצד צמח יונתן.

הכרנוהו כצנוע שאינו מתבלט, אולם יודע מהו רצונו, בין החברים הקרובים ידע לבטא את מהלכי נפשו ואת כמיהותיו ורצונותיו. מתוך רצון לשלמות, החליט לעלות פרופיל וללכת לשרות צבאי קרבי, ביטוי ל"הנני" לשון ענווה וזריזות כמו שמזכיר רש"י בתחילת פרשת וישב. הנני זה ביטוי להקרבה, למסירות נפש.

שמענו בהלוויה על התנהגותו המופלאה במושב עם הצעירים ממנו ועם המבוגרים ממנו. יהי רצון שלא נוסיף לדאבה עוד ונזכה להנחם בבנין ירושלים.

נדבה רוחם של כמה מבחורי הישיבה להוציא חוברת של שיעורים שנתנו בחודש אלול בישיבה בקרית שמונה, מקום בו יונתן למד לפני שהתגייס, ולהקדישם לעילוי נשמתו, ולנחמה פורתא להוריו היקרים ולמשפחתו.

ראשי הישיבה ובניה תמכו ודחפו, ואנו מברכים את היוזמים והפועלים, ובעזרת ה' נוסיף להאיר את אורה של התורה בצפון. ☉

בית הכנסת ניר גלים The Nir Galim shul

שלט הנצחה לזכרו של יונתן מופיע בבית הכנסת בניר גלים,
יחד עם שמות שאר חללי מערכות ישראל תושבי ניר גלים

A plaque in Yonatan's name was put up in the Nir Galim shul along with plaques for all the Nir Galim soldiers who were killed during their army service

לבית הכנסת בניר גלים נתרמו שלטים לזכרו של יונתן, המונחים על ספרי התורה, וכרטיסים הניתנים לעולים לתורה בשבתות וימים טובים

Plaques for the Sefer Torah were donated to the shul in Yonatan's memory.

ספר שירים מאת דני סתר, חברו של יונתן, על פרשות השבוע.
יונתן היה מבין האנשים שלזכרם נכתב הספר.

Book of poems on each portion of the Torah by Danny Seter, a friend of Yonatan's.
The book was dedicated to the memory of several people,
among them, Yonatan.

אשורר שירה לכבוד התורה
● לעילוי נשמת
יונתן אשר ז"ל בן יוחנן וגיטל שולמית הי"ו
הבן והאח האהוב, היקר, שהקפיד בקלה כבחמורה, והקפיד
לטובת עם ישראל ושמירת תורת ישראל בארץ ישראל.
משפ' לוק - ניר גלים
(א א)

שיר על פרשת עקב (פרשת בר המצווה של יונתן)

פְּרִשַׁת עֶקֶב
מִמְקוֹר הַבְּרָכוֹת הַמִּשְׁךְ בְּרָכָה¹ -
הַכֹּר בְּטוֹבָה מִתּוֹךְ שְׁגָעָרָךְ,²
כְּשֶׁתִּהְיֶה חֲנָם - תַּעֲזֹב מַעֲרָכָה,³
וְכִשְׁתַּפְּדֶה בְּהִלָּכָה - יִרְחִיק צַעֲרָךְ.⁴
נוֹזֵל⁵ בְּתִבְלִי⁶ אֵינוֹ חֶמֶר⁷ -
בְּכָרוֹב וּבְנֶמֶר עֵינָיו נֶמֶר,⁸
אִם יוֹנָה⁹ תַּעֲמִד בְּמִשְׁמֶר¹⁰ -
שְׂכָרָה יִהְיֶה לֹא כֶּמֶר.¹¹
~*~

Poem for Ekev, Yonatan's Bar Mitzvah portion.

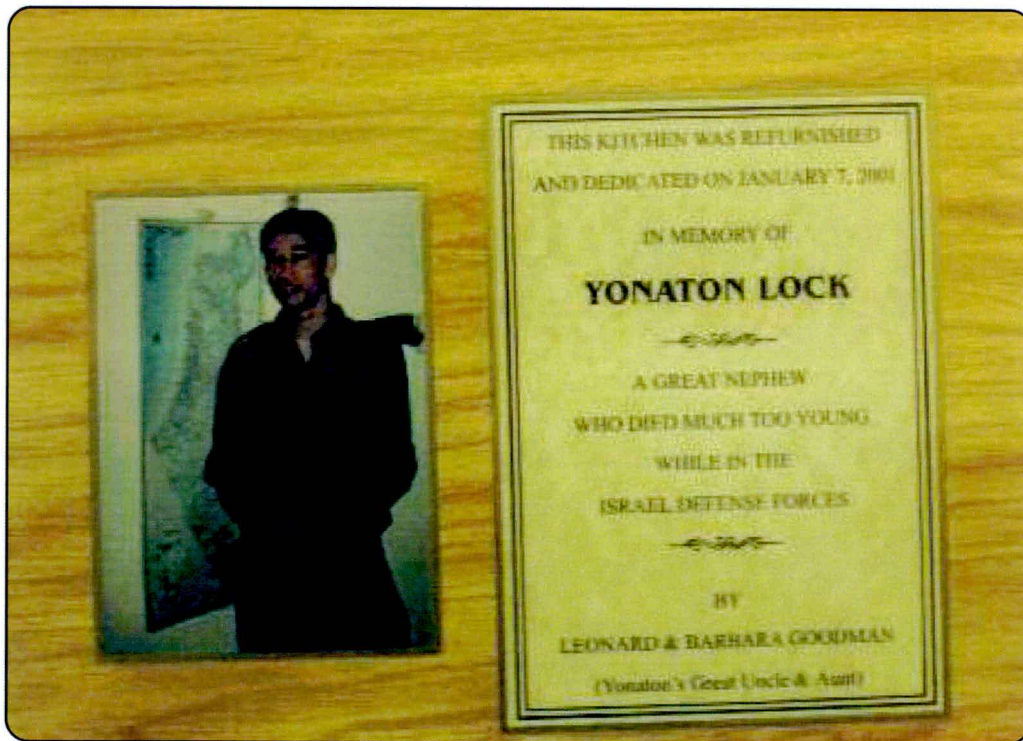
מטבח בבית הכנסת בווינגטון, ארה"ב

ברברה ולאונרד גודמן, דודים של אביו של יונתן תרמו לשיפוץ המטבח בבית הכנסת "אוהב שלום, תלמוד תורה", בווינגטון די. סי. ארה"ב. הם הקדישו את המטבח לזכרו של יונתן.

מתוך הדברים של דודה בובי בטקס ההקדשה של המטבח:

כששמענו על מות יונתן, עשינו מה שכולם עושים כשקרוב אהוב נפטר - כתבנו מכתבים ותרמנו לזכרו של יונתן ז"ל. הקיץ, ביקרנו אצל דני, גייל והבנות לנחם אבלים, אבל רצינו לזכור ולהנציח את הבחור השקט, אם כי כה חיוני, שאהב את חייו, הצטיין בספורט, היה ירא ה' והקפיד במצוות קלות כבחמורות, ובחיי הקצרים, הביא רק שמחה להוריו, לאחיותיו ולמשפחתו המורחבת. במקום דבר סטטי, לאונרד ואני רצינו לתרום משהו שימושי שהיה חסר. החלטנו לשפץ את המטבח בקומה הראשונה של בית הכנסת.

אנו תקווה שהמתפללים בכל בוקר ישתמשו במטבח להרבה שנים, שהמשתמשים בו באירועים ידעו שתרמנו אותו באהבה לזכרו של בחור יקר, וכפי שלאונרד ציין בשלט, נפטר בטרם עת. ☉

Kitchen in Washington D.C. Synagogue

Barbara (Bobby) and Leonard Goodman, Yonatan's aunt and uncle, renovated the kitchen at OSTT Synagogue, their shul in Washington, D.C., in memory of Yonatan.

The following is an excerpt from Aunt Bobby's remarks made at the kitchen's dedication on 7 Jan 2001:

It is my brother Yankle's grandson whom we're honoring today...

When we heard of Yonatan's death we did what everyone does when a loved one dies – we wrote letters and we made contributions in Yonatan's memory. Last summer, we made a personal belated shiva call to Denny and Gail and their daughters, but we wanted to do something more to remember this quiet, yet vibrant young man who loved his life, was good at athletics, was a deeply religious person and who throughout his short life, brought joy to his parents, sisters and extended family. Instead of something that was static, Leonard and I wanted to contribute something useful and needed and we decided on the renovation of the first floor kitchen of the shul.

We hope that the kitchen will be used for many years and will be a place where the men who daven each day will use it in good health and those who use it at other times know that it was given to the shul because of the love we had for a dear boy who, as Leonard has mentioned on the plaque, died much too soon. ☉

תרומה של מצביע ע"י חבר משעלבים

על המצביע נחרט: "נתרם למנין ותיקין לע"נ חבר, יונתן לוק ז"ל"

כ"א ניסן ג'שס"ז

אכבוד משפחת אוק היקרה,

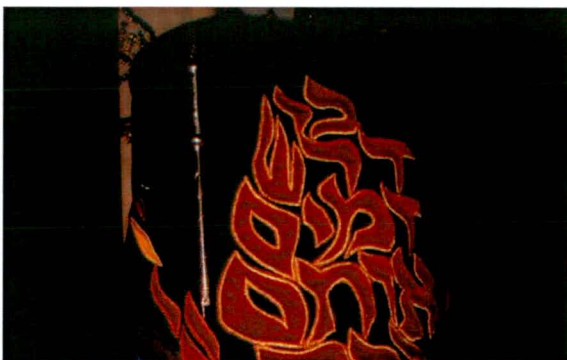
אני מקווה שחל הפסח תבר עליכם הנתימים. מצל אור לא היה אטובתו בחול המועד, אך לשמים גמיד מבורכים, וזה רק אומר שהאבים הפריחה ופזרימה ימשכו השנה יאגר מהרגיל! כמנהגי, אני ממליץ בחום אצל אלו הארץ ובמיוחד ברמת הגולן בהקופה זו. הקושי הוא רק אצל הרגל שיוצאים כבר אדיר, זה הרבה יאגר קו ממה שזה נדמה כשילשים בכורסה בסוף... אשמח אהמליץ על מקומות שאני מכיר במידה ארצו.

אפני שכתבתי את הישיבה בסוף "צמח חורף" הפסקתי לקרן את החריטה על המצביע לספר גרד. אמרתי שזה כשפראתי אכא אלה זה לא היה נארא, בכ"ז העדפתי שיישרו את הכתב ואכן זה אקון בצורה יפה.

מציב גמולו של המצביע. גמול אחת היא רק של המצביע, והשנייה כשהיא גלויה על הספר גרד שבו אנו משמשים קבול במניין אקיון. כפי שאמרת שמים אב, הכתוב על ספר הגרד הוא: "כי דרש דמים אלה זכר...". הספר נאגר אקיון נשמח חבר שלי מהישיבה בחיספין, יאיר נבנצאל ז"ל, שנרגל בפילאד ירי בדרכו הפיגה אנוה צו. הגמול הזה מלכירה צמרמורת כשחולשים מה היא מוטאל. זו גמול המנציחה שני נארים, שני אנשים, שני חברים שלי אספסו האימורים שאינם היא.

נראה לי שאפשר אראל במצב הביטחוני ראי של עם ישראל, איך אנחנו נראים היא. אמרת עם ישראל תדיין נרדף על ידי העמים סביבו ונאפאים בו חללים, אך היא זה מאבק! דם יפודי אינו הפקר! יש אנו צבא ויש אנו אמנה. בגמול אנו נראים עם אה האזרח אבא עם אה החייל. שניהם אצלנו חסרים, אך איננו מרגישים מושפאים. נכון שהיה תדיין מצב בו כאל לא היה צורך בצבא, והמקרה הפרטי של יונגן ז"ל עם היה נחסר, אך בינאיים זה הקצב שהי מכניה, ואנו מאמינים שתד יבא היא שבו עם ישראל יש אבטח בארצו.

אין ספק שהקביה מקדם את עם ישראל 55- השנים האחרונות בצדדי ענק אצמן מוחל זה. העובדה שאנו מנציחים את יקירנו בקודש, הוא סימן שאנו מאמינים בקביה אבטח ישראל, שיש בנו אה הכוח אנצח, אבציה עם נראה זאל בעינו במהרה.

או הייתי דרגן הייתי יכול אפליז בסמוליו של סה"ג (האזרח) והמצביע לעלו (החייל) וכו מה שזה יכול אסמא, אך כיון שכבר הפלגתי מספיק ואינני דרגן! אשאייר זאל אמשלובאכא... בשאיפה, שיום הציורן ויום העצמאל הקרבים ואים אכן יפכא אקופה של מלכר עבד עם ישראל, מאפילה אורה ומשעבד אלאוה, השגא בעלאל אבצמן קריה.

בידידא רבה,
יוסי אורליון

Donation of Torah Pointer by a High School friend

April 28, 2003

Dear Lock Family,

I hope that you had a nice Pesach. The weather here wasn't excellent during *Hol Hamoed*, but rain is always welcome. As a result, we'll have a beautiful and flowery spring that will last longer than usual. As always, I recommend warmly hiking in Israel, especially in the Golan, in this season. The problem is just to go. Once you're on your way, it is much easier than it seemed when you were sitting in your living room. I am no longer officially a student in the Chispin Yeshiva, so I can't be sure that I'll be able to join you. In any case, I will be happy to recommend places if you are interested.

Before I left the yeshiva at the end of the winter, I was able to correct the inscription on the Torah pointer. Even though it wasn't terrible when I showed it to you, I wanted them to straighten out the inscription and now it looks nicer.

I have enclosed pictures of the pointer. One picture is of the pointer by itself. The second is of the pointer hanging on the Torah that we use at the "vatikin minyan". You can see the dedication written on the cover of the Torah: "For He that avengeth blood hath remembered them. . ." That Torah was donated in memory of my friend, Ya'ir Nevenzal, who was killed in a shooting attack on his way home to Neve Zuf. I shudder when I think what this picture expresses - Two young men, two friends of mine who are no longer alive.

I believe that the state of our security mirrors how the Jewish Nation looks today. The Jewish Nation is still persecuted by the surrounding countries, and they still suffer casualties. But now it is a fight! Jewish blood isn't worthless! We have an army, and we have faith. In the picture, we see that a noncombatant citizen as well as a soldier, to our great sorrow, are gone, but we don't feel humiliated. Certainly, it would be nicer if we had no need for an army, and then Yonatan would still be with us. But in the meantime, this is what the One Above has determined, and we believe that the day will come that the Jewish Nation will live securely in its homeland.

Clearly, The One Above has been bringing us during the last 55 years quickly toward that goal. That we sanctify the memory of those close to us indicates that we believe in G-d and his people, the Jews, that we have the stamina to win, and with G-d's help, we will see it with our own eyes soon.

If I were an orator, I could go on and on about the symbolism of the Torah (the citizen) and its pointer (the soldier) in all of its ramifications. But since I've already said enough (and I'm not an orator!) I'll leave it to your own thoughts.

In the hope that the coming Memorial Day and Independence Day will be the beginning of a transition for the Jewish Nation "from darkness to light, and from captivity to redemption, this year, in the immediate future."

In friendship,
Yossi Orlean

החיבוק האחרון עם בני, יונתן ז"ל

- גייל לוק, אימו:

אני זוכרת את החיבוק האחרון עם הבן שלי, יונתן.
כבר שלושה וחצי שבועות הוא לא היה בבית.
כמה שמחתי לראות אותו ולחבק אותו!
לו ידעתי אז, שזה יהיה היום האחרון
שנראה...
כי עכשיו, קשה לזכור איך הוא נראה באותו
יום, כבן 21.

--יותר קל לזכור את יונתן:
-כתינוק כג, מתוק וקטנטן, עם שם קיצור
מתוק, "תני",
עם עור בהיר ומבריק כעלה חדש,
ומצמיח חיוך על כל הסובבים.

-כילד קטן שמכניס כל אצבע בתוך בובה קטנה ומנהל ביניהם שיחה,
וגם כנער שמשקיע שעותיים לסדר, בקפדנות,
מאות קוביות דומינו סביב כל הסלון,
וקורא לכולנו לבוא ולצפות איך הן נופלות בשתי דקות.

--יותר קל לזכור את יונתן:
-כשובב קטן שמלמד את אחיותיו לטפס על כל עץ, מעקה, ואפילו כל משקוף דלת,
וגם כשובב יותר גדול שמשתולל בבריכה בלי מים,
ומגיע הביתה עם שן גדולה ביד וחיוך גדול על הפנים.

-כילד טוב לב וסובלני בן 7,
שמתעורר באמצע הרבה לילות להביא לי תינוקת בוכה,
וגם כבחור טוב לב, שיוזם, אלף פעם,
ללוות את אחיותיו הקטנות להסתפר, לקנות נעליים, לגן החיות...
ומה לא.

-כבחור בר-מצווה שהתאמן, התאמץ, והצליח
לקרוא את התורה בלי לאבד את קולו,
וגם כבחור בר-מצווה שהחליט שהגיע הזמן
לקרוא לו "יונתן" במקום "תני".

--אבל כמבוגר... קשה מאד לזכור.
בסך הכל, מעט זמן היה מבוגר.

לכן, אני אמשיך לזכור כמה שמחתי לראות אותו ולחבק אותו ביום האחרון,
וכולנו נמשיך לזכור כמה הוא חסר לנו, כמה חיינו נגעו בנו,
אבל גם כמה אנו מודים לקדוש ברוך הוא שזכינו להיות אתו 21 שנה. ☉

The Last Hug with My Son, Yonatan

By Gail Lock, his mother:

I remember the last hug with my son, Yonatan.
He had not been home from the army for three and a half weeks.
When he walked into my office at work, he brought in a room full of sunshine.
How happy I was to see him and hug him!
If only I had known that was the last day we would meet...
Because now, it's hard to remember how he looked on that day, as a 21 yr. old man.

How much easier it is to remember Yonatan:
As a sweet and little preemie
With a sweet and little nickname, "Tani",
Whose skin was bright and shiny as a new leaf
And whose smile spread to everyone around him.

As a little boy, who carried on conversations among the little
Fisher Price people stuck on each finger,
And also as an older boy, who spent 2 hours carefully arranging
hundreds of dominos all over the living room,
Then called us all in to watch them fall in just 2 minutes!

How much easier it is to remember Yonatan:
As a small rascal, who taught his sisters to climb on anything possible: trees, railings, and even
doorposts, And also as a bigger rascal, who ran around a waterless pool with a friend,
Then arrived home with one front tooth in his hand and a big grin on his face!

As a patient, good-hearted 7-year old,
Who woke up in the middle of many nights to bring a crying baby to me,
And also as a patient, good-hearted teenager,
Who agreed, or even offered, time and time again,
To take his younger sisters to the zoo, the shoe store, or even to the beauty parlor.

How much easier it is to remember Yonatan:
As a 13-year old Bar Mitzva boy, who practiced and practiced to read the Torah without losing his
voice, And also as a 13-year old Bar Mitzva boy, who decided it was time to be called "Yonatan"
instead of "Tani."

But, as an adult, it is very hard to remember...
After all, he was an adult for such a short time.

So, I will continue to remember how happy I was to see him and hug him on that last day.
And we will all continue to miss him and remember how much his life changed us,
But also, how grateful we are for the 21 years that he was with us. ◉

יונתן

Yonatan

